

Hevosalan arvonlisäverotus

Opas hevosalan yrittäjälle

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Hevosalan liiketoiminta

Kevät 2024

Alisa Tuominen

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda opas hevosalan arvonlisäverotuksesta hevosalan yrittäjälle. Työn tavoitteena on tuoda esille hevosalan arvonlisäverotuksen erityispiirteet. Opinnäytetyö koostuu kahdesta eri osuudesta: arvonlisäverotuksen kirjallisesta työstä sekä tehdystä oppaasta toimijoille.

Työn teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään aluksi hevosalaa ja arvonlisäverotusta yleisesti Suomessa. Teoriaosuuden päätteeksi perehdytään hevosalan arvonlisäverotukseen ja sitä koskeviin erityispiirteisiin. Opinnäytetyön toiminnallisessa osuudessa saadut tiedot kootaan hevosalan arvonlisäverotus -oppaaksi. Työssä on käytetty lähteenä suurelta osin arvonlisäverolakia ja Verohallinnon ohjeita ja säännöksiä. Työssä on hyödynnetty myös kirjallisuutta ja internetlähteitä.

Työn tuloksena syntynyt helppolukuinen hevosalan arvonlisäverotuksen opas on tarkoitettu kaikille hevosalan yrittäjille. Kuvitettuun oppaaseen kerättiin tärkeimmät tiedot hevosalan arvonlisäverotuksesta sekä lisättiin havainnollistavia esimerkkejä. Opinnäytetyö selvensi hevosalan arvonlisäverokantojen soveltamista ja toi esille hevosalan arvonlisäverotuksen erityispiirteet, joita ovat esimerkiksi harrastusluonteisen toiminnan piirteet ja palvelukokonaisuuksien myynnit. Hevosalalla käytetään kaikkia tällä hetkellä Suomessa käytössä olevia arvonlisäverokantoja ja tulokset toivat esille alan eri palveluiden ja tilanteiden verokannat. Hevosalalla on yleistä, että jos toiminta ei ole arvonlisäverollista liiketoimintaa, voi kyseessä olla harrastustoiminta, mikäli pidemmälläkään aikavälillä toiminnassa ei havaita ansiotarkoitusta. Lisäksi tutkimuksessa selviää kokonaispalveluiden myynnit, jolloin palveluihin ja tavaroihin sovelletaan pääsuoritteiden mukaisesti vain yhtä verokantaa, vaikka palvelukokonaisuus sisältäisi eri verokannan alaisia palveluita tai tavaroita. Kokonaispalvelusta on kyse, kun palvelut tai tavarat liittyvät toisiinsa niin läheisesti, että niihin erikseen arvonlisäveron soveltaminen olisi keinotekoisia. Lisäksi hevosalalla voidaan soveltaa käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyä hevosen myynnissä sekä matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettelyä ratsastusleirien yhteydessä. Opinnäytetyön avulla koottiin tämänhetkinen tieto hevosalan arvonlisäverotuksen tulkinnan epäselvyyksien poistamiseksi.

Degree Programme in Business Administration
Author Alisa Tuominen
Subject Value-added-taxation in the horse industry
Supervisors Ari Sarviharju

Abstract
Year 2024

The purpose of the thesis was to create a guide on value-added taxation in the horse industry to help the business of an entrepreneur. The aim of the thesis was to find out the special features related to value added taxation in the horse industry. This thesis includes two different parts: value added taxation and a guide for operators.

The theoretical framework of the thesis starts with the horse industry and value-added taxation (VAT) in Finland. The theoretical part concludes with an introduction to VAT in the horse industry and the special features that apply to it. In the functional part of the thesis, a guide will be compiled. The research used mostly Finnish VAT-law and instructions of the Tax Administration as sources. Literature and internet sources have also been used as sources.

The resulting easy-to-read guide to VAT industry is intended for all entrepreneurs in the horse industry. The illustrated guide collected the most important information on VAT in the industry and includes illustrative examples.

The thesis clarified the application of value added tax rates and highlighted the special features of VAT in the horse industry. Examples of special features are hobby activities and sales of total services. The horse industry applies all the VAT rates that are currently in use in Finland, and the result highlighted the VAT rates for different services and situations. In the horse industry, it is common that if the activity is not business, it may be a hobby activity if even in the longer term the activity does not have a profit purpose. In addition, the study finds out the sales of total services, in which case only one VAT rate is applied to the services and goods in accordance with the main performance, even if the total services include different VAT rates. Total service is when services or goods are so closely interrelated that cutting them into parts would be artificial. In addition, in the horse industry, the marginal taxation procedure for used goods can be applied to the sale of horses, as well as the marginal taxation procedure for travel agency services in connection with riding camps. The thesis was used to gather the current information to remove ambiguities in the interpretation of VAT in the horse industry.

Keywords taxes, value added tax, VAT rate, horse industry
Pages 25 pages and appendices 17 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Arvonlisävero Suomessa	2
2.1	Arvonlisäverovelvollisuus	3
2.2	Tavaran ja palvelun määritelmät	4
2.3	Arvonlisäveroprosentit	4
2.4	Käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettely	6
2.5	Matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettely	7
2.6	Arvonlisäveron vähennys	8
3	Hevosala	9
3.1	Toimialana	9
3.2	Hevosalan toimintamuodot	10
3.2.1	Ratsastuspalvelut	11
3.2.2	Kasvatustoiminta	11
3.2.3	Tallipaikkojen vuokraus	12
3.2.4	Hevosavusteinen toiminta	13
3.2.5	Muut palvelut	14
4	Hevosalan arvonlisäverotus	14
4.1	Harrastusluonteinen toiminta	14
4.2	Erytispiirteet	15
4.3	Täysihoitopalvelut	16
4.4	Hevosen myynti ja marginaaliverotusmenettely	17
4.5	Muut tavarat ja palvelut	18
5	Ratsastuspalveluiden arvonlisäverotus	18
5.1	Ohjattu ratsastus	19
5.2	Ratsastuksen opetus	20
5.3	Hevosen vuokraaminen	20
5.4	Ratsastusleirit	21
5.5	Hevosavusteinen toiminta	22
6	Oppaan tekoprosessi	22
7	Johtopäätökset	23
8	Pohdinta	24

Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1 Arvonlisäveron kertymä 2023 verrattuna muihin veroihin	3
Kuva 2 Voittomarginaalin laskeminen	6
Kuva 3 Hevostalouden yhteydet toimintaympäristöön	10
Kuva 4 Hevosalan arvonlisäverotus -oppaan sisällysluettelo	23
Taulukko 1 Arvonlisäveroprosentit (Verohallinto 2020b)	5

Liitteet

- Liite 1. Aineistohallintasuunnitelma
- Liite 2. Hevosalan arvonlisäverotus -opas

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä käsitellään hevosalan verotuksessa huomioon otettavia asioita arvonlisäverotuksen näkökulmasta. Opinnäytetyön aiheeksi valikoitui arvonlisäverotus hevosalalla, koska aihe on ollut pinnalla aiheen epäselvyyksien ja monimutkaisuuden vuoksi. Opinnäytetyön tavoitteena on esitellä hevosalan erityistilanteisiin sovellettavat säännökset ja selvittää, missä tilanteissa mitään verokantaa sovelletaan. Opinnäytetyön tarkoituksena on lisäksi kehittää kattava arvonlisäverotuksen opas hevosalan yrittäjille avuksi liiketoimintaan.

Opinnäytetyö toteutetaan laadullisena tutkimuksena, jossa aihetta käsitellään olemassa olevan tiedon avulla. Opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta, toisessa osassa perehdytään teoriaan ja toinen osuus on toiminnallinen työ, jonka pohjalta muodostuu opas. Teoreettisen viitekehyksen luo tieto arvonlisäverotuksen eri osa-alueista ja teoria pohjautuu vahvasti arvonlisäverolakiin sekä Verohallinnon säännöksiin. Teoriaosuudessa tarkastellaan ensin Suomen arvonlisäverotuksen perusteita. Tämän osuuden jälkeen työssä kerrotaan hevosalan liiketoiminnasta. Teoriaosuuden lopuksi syvennytään hevosalan arvonlisäverotukseen varsinkin ratsastuspalveluiden ja tallipaikkojen pidon kannalta. Kirjallisen työn tulosten perusteella opinnäytetyöstä kootaan opas, josta hevosalan yrittäjät näkevät selkeästi arvonlisäverotuksen pääpiirteet sekä eri palveluiden arvonlisäverokannat. Opas on hyödyllinen jokaiselle hevosalan yrittäjälle, sillä heidän on tunnettava eri tilanteissa sovellettavat verokannat, koska hevosalalla käytetään kaikkia Suomessa tällä hetkellä käytössä olevia arvonlisäverokantoja.

Opinnäytetyö keskittyy tallipaikkoja tarjoaviin hevostalleihin ja ratsastuskoulutoimintaan, sekä niihin liittyviin toimintoihin, kuten hevosten myyntiin ja kasvatukseen. Tässä työssä hevosalan toimialaan luetaan ratsastuskoulutoiminta, hevoskasvatus, hevosten tallipaikkojen tarjoaminen ja hevosavusteiset palvelut. Opinnäytetyössä ei siis käsitellä ravi- ja kilpailutoimintaa. Aihe on myös rajattu koskemaan vain Suomen sisäistä toimintaa, eikä työssä käsitellä esimerkiksi ulkomaankauppaa.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä ovat:

- Mitä on arvonlisävero?
- Mitkä ovat hevosalan arvonlisäverotuksen erityispiirteet?

- Miten tuoda esille tärkeimmät asiat hevosalan arvonlisäverotuksesta?

Hevosalan arvonlisäverotus on aiemmin ollut liikaa oman tulkinnan ja vakiintuneiden käytäntöjen varassa. Hevosalan arvonlisäverotuksen tulkintaa on Verohallinto yhdessä Suomen Ratsastajainliiton sekä asianajotoimisto BOWA Legal Oy:n kanssa selventänyt ja päivittänyt lähivuosina. Hevosalan arvonlisäverotus -oppaaseen on nyt tiivistetty tärkeimmät asiat hevosalan arvonlisäverotuksesta selkeäksi tietopaketti.

Keskeisiä käsitteitä työssä ovat: arvonlisävero, arvonlisäverolaki, verokannat ja hevosala.

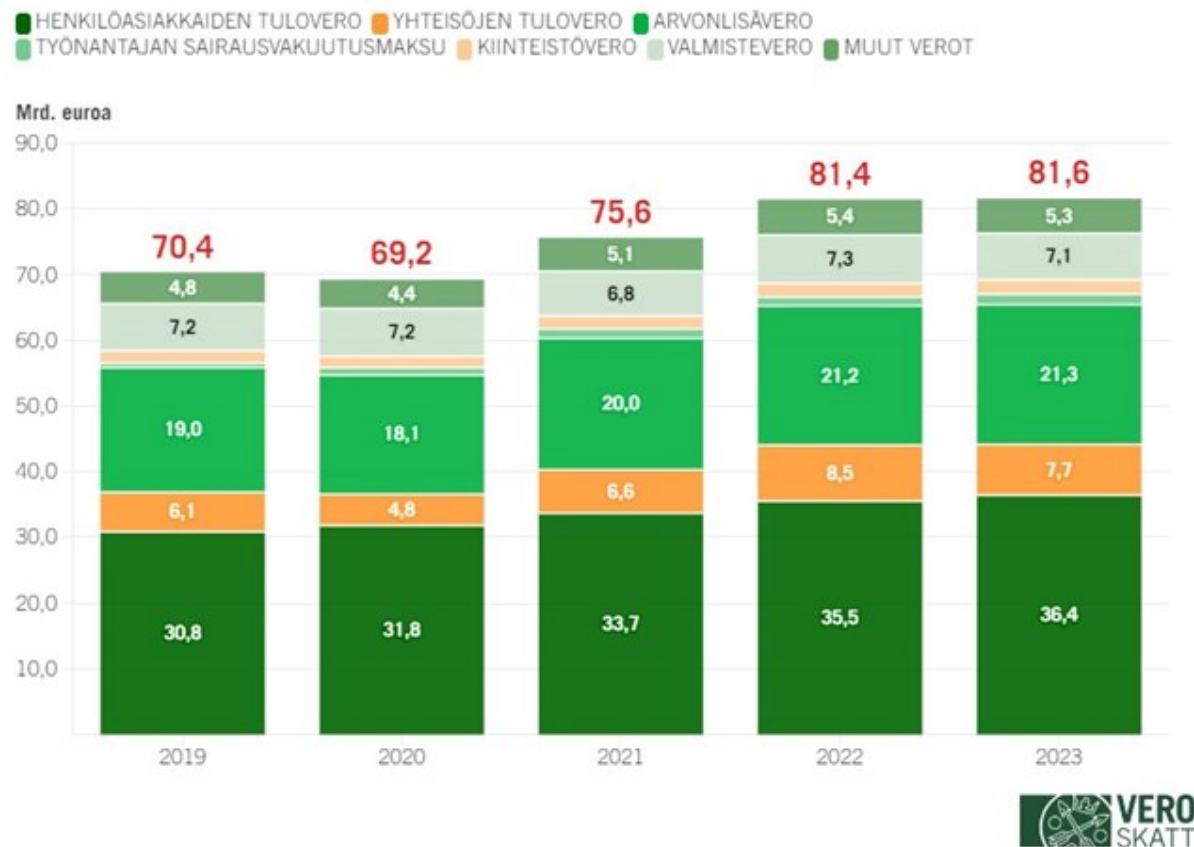
2 Arvonlisävero Suomessa

Suomessa arvonlisäveroa maksetaan valtiolle liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarankäytöstä ja palvelun myynnistä, tavarankäytöstä maahantuonnista sekä yhteisömuotoisista, jotka tehdään Suomessa (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501 § 1). Suomessa verot voidaan jakaa välittömiin ja välillisiin veroihin. Välittömiä veroja maksetaan suoraan tuloista, kuten palkkatuloista tai pääomatuloista. Tämä tarkoittaa siis, että jokainen maksaa itse palkastaan veroa. Välillisiä veroja maksetaan osana hyödykkeen hintaa. Arvonlisävero on tärkein välillinen vero Suomessa. (Lamppu & Ruohola, 2023, s.5) Arvonlisävero on tarkoitettu tavaroiden ja palveluiden lopullisen kuluttajan maksettavaksi. Lopullisella kuluttajalla tarkoitetaan tässä tapauksessa lähinnä yksityishenkilöitä ja kotitalouksia. (Sirpoma & Tannila, 2014, s.19)

Yritys lisää arvonlisäveron myytävien tuotteiden tai palveluiden hintoihin ja tilittää sen valtiolle. Suomessa arvonlisäverotusta säätelee arvonlisäverolaki (AVL) ja arvonlisäverosäädökset pohjautuvat EU:n arvonlisäverodirektiiviin. (Hakonen ym.,2017, ss.75,77) Arvonlisäverotus liittyy tiiviisti yritysten päivittäiseen kirjanpitoon, sillä kirjanpidosta on nähtävä selkeästi myyntien laskemisessa käytetty veronperuste ja tilitettävän veron määrä. (Sirpoma & Tannila, 2014, s.19)

Arvonlisävero toi valtiolle vuonna 2023 yhteensä 21 275 miljoonan euron tuotot (Verohallinto 2024). Kuvassa 1 on esiteltyä arvonlisäveron tuottojen kertymä verrattuna muihin Verohallinnon keräämiin veroihin.

Kuva 1 Arvonlisäveron kertymä 2023 verrattuna muihin veroihin (Verohallinto 2024)

Arvonlisäverotuksessa veron määrä lasketaan yleisesti tavaran tai palvelun myyntihinnan perusteella. Arvonlisävero lasketaan siis lähtökohtaisesti verottomasta hinnasta. Toisena vaihtoehtona veron laskemiseen on liityntäperiaate, jolloin kyse on pääsuoritteeseen liittyvästä suorituksesta, jolloin arvonlisäveroa maksetaan pääsuoritteen mukaisesti. Kolmantena vaihtoehtona on neutraaliuserperiaate, jonka mukaan samankaltaisia tuotteita tulisi kohdella samalla tavalla arvonlisäverotuksessa. Yhdenvertaisuuserperiaatteen noudattaminen tarkoittaa, että samassa asemassa olevia verovelvollisia kohdellaan yhdenmukaisesti. (Sirpoma & Tannila, 2014, s.20)

2.1 Arvonlisäverovelvollisuus

Arvonlisäverovelvollisuus on keskeinen käsite arvonlisäverotuksessa.

Arvonlisäverovelvollisuus viittaa siihen, että myynnistä on suoritettava arvonlisäveroa, jos kyseinen myynti ei kuulu nollaverokannan piiriin. Arvonlisäverovelvollisuus muodostuu tavaran tai palvelun myynnistä liiketoiminnan muodossa. Liiketoiminta määritellään jatkuvaksi ja itsenäiseksi ulospäin suuntautuneeksi toiminnaksi, johon sisältyy sekä ansiotarkoitus, että

tavanomainen yrittäjäriski. Arvonlisäverovelvollisuus tuo myös oikeuden vähentää toimintaa varten hankittujen ostojen sisältämä vero. (Lamppu & Ruohola, 2023, ss. 9,11)

Yrityksellä ei ole tarvetta rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi, mikäli liiketoiminta määritellään liikevaihdon perusteella vähäiseksi. Vähäistä liiketoimintaa harjoittavan yrityksen liikevaihto on 12 kuukauden tilikauden aikana enintään 15 000 euroa. Jos liikevaihto ylittää tämän rajan, täytyy yrityksen rekisteröityä arvonlisäverorekisteriin. Yritys voi myös vapaaehtoisesti rekisteröityä arvonlisäverorekisteriin, vaikka liikevaihto olisi alle rajan. Vapaaehtoinen arvonlisäverorekisteriin liittyminen mahdollistaa arvonlisäverotuksen vähennysoikeudet. (Verohallinto, 2021c)

Arvonlisäveron alarajahuojennus on verohelpotus arvonlisäverorekisteriin kuuluville yrittäjille ja yrityksille, joiden 12 kuukauden tilikauden liikevaihto on alle 30 000 euroa. Kun yrityksen liikevaihto on enintään 15 000 euroa, yritys saa huojennukseen oikeuttavan arvonlisäveron kokonaan takaisin. Liikevaihdon ollessa yli 15 000 euroa, mutta alle 30 000 euroa, yritys saa huojennuksena osan arvonlisäverosta takaisin. (Verohallinto, 2023a)

2.2 Tavarana ja palvelun määritelmät

Tavarana pidetään aineellista esinettä. Aineellisia esineitä ovat sekä irtaimet esineet, että kiinteistöt. Myös sähkö, kaasu, lämpö- ja jäähdytysenergia ja muu niihin verrattavissa oleva energiahyödyke kuuluvat tavarana määritelmään. (Lamppu & Ruohola, 2023, s.113)

Palvelun määritelmän alle kuuluvat kaikki muut hyödykkeet tavaroita lukuun ottamatta, jos niitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa. Palveluja ovat esimerkiksi tavaraan kohdistuvat työsuoritukset, tavarana vuokraus ja erilaiset oikeudet. (Lamppu & Ruohola 2023, s. 113) Tavarana omistusoikeuden luovuttaminen vastiketta vastaan on tavarana myyntiä ja palvelun myyntiä on palvelun suorittaminen tai muuten luovuttaminen vastiketta vastaan (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501 18§).

2.3 Arvonlisäveroprosentit

Arvonlisäveroa maksetaan Suomessa lähes kaikista palveluista ja tavaroista. Yleinen verokanta on ollut Suomessa vuodesta 2013 lähtien 24 prosenttia. Yleisen verokannan lisäksi Suomessa käytetään alennettuja verokantoja, jotka ovat 10 ja 14 prosenttia. Lisäksi eräisiin tavaroihin tai palveluihin sovelletaan nollaverokantaa. (Valtiovarainministeriö, n.d.)

Taulukossa 1 on eriteltyä eri verokantojen mukaiset palvelut ja tuotteet.

Taulukko 1 Arvonlisäveroprosentit (Verohallinto, 2020b)

Arvonlisäveroprosentit Suomessa	
<ul style="list-style-type: none"> •Yleinen verokanta •Useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta 	24 %
<ul style="list-style-type: none"> •Elintarvikkeet •Rehut •Ravintola- ja ateriapalvelut 	14 %
<ul style="list-style-type: none"> •Kirjat Sanoma- ja aikakauslehdet •Lääkkeet •Liikuntapalvelut •Elokuvanäytökset •Kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut •henkilökuljetukset •Majoituspalvelut •Televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset 	10 %

Useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta on yleinen 24 %. Poikkeus 14 % prosentin verokannan alaisiin tavaroihin tai palveluihin on, että vesijohtovesi, elävät eläimet, alkoholi tai tupakka eivät kuulu alennettuun verokantaan (Lamppu & Ruohola 2023, s.365).

Lisäksi tiettyjen tavaroiden tai palveluiden myynti on erikseen määritelty arvonlisäverottomaksi. Arvonlisäverosta vapaita ovat muun muassa:

- terveyden- ja sairaanhoito
- sosiaalihoito
- yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, korkeakouluopetus ja taiteen perusopetus

- rahoitus ja vakuutuspalvelut
- tietyt esiintymispalkkiot
- tekijänoikeudet
- kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti ja vuokraaminen
- postin yleispalvelut
- eräät muut tavarat ja palvelut, kuten esimerkiksi arpajaiset (Verohallinto, 2021c)

2.4 Käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettely

Arvonlisäveron vähennyskelpoisuus edellyttää hankintojen tapahtuvan verollisesti toiselta arvonlisäverovelvolliselta. Jos osto tapahtuu kuluttajalta, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, voidaan soveltaa käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusta. (Lamppu ja Ruohola 2023, s. 768) mukaan. Kun kauppias myy käytetyn tavarahan, jonka hän on alun perin ostanut ilman arvonlisäveroa, sisältää myyntihinta piilevänä arvonlisäveron, joka on ollut osa tavarahan alkuperäistä hankintahintaa. Arvonlisäverolaissa myös elävää eläintä pidetään tavarana, joten käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyä voidaan soveltaa elävien eläinten myyntiin. (Verohallinto, 2023b)

Marginaaliverotusmenettely on erilainen tapa laskea veron määrä. Veron määrää ei tässä tilanteessa lasketa normaalisti verottomasta myyntihinnasta. Veron määrä lasketaan tällöin tavarahan myyntihinnan ja ostohinnan erotuksesta eli voittomarginaalista.

Marginaaliverotusmenettelyn soveltaminen on vapaaehtoista ja jälleenmyyjä saa erikseen jokaisen myynnin kohdalla valita soveltaako hän edellytysten täytyessä kyseistä menettelyä vai yleisiä säännöksiä. (Verohallinto 2023b) Kuvassa 2 on selitettyä marginaaliverotusmenettelyssä käytettävän voittomarginaalin laskemiskaavaa.

Kuva 2 Voittomarginaalin laskeminen (Lamppu & Ruohola, 2023, s. 782)

$$\text{Verokauden voittomarginaali} = \frac{\text{verokanta} \times \text{voittomarginaali}}{100 + \text{verokanta}}$$

Edellytykset käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyn soveltamiselle ovat seuraavat:

- kaupan kohteena on käytetty tavara
- tavaran myyjä on verovelvollinen jälleenmyyjä
- tavaran ostohinta on ollut arvonlisäveroton ja
- tavara on ostettu arvonlisäverollista edelleen myyntiä varten. (Verohallinto, 2023)

2.5 Matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettely

Liikuntaa sisältävän leirin myyjä saattaa ostaa ulkopuoliselta elinkeinoharjoittajalta palveluita, jotka sisältyvät liikuntaleiriin, sen sijaan että yritys itse järjestäisi nämä palvelut. Leiriin liittyviä palveluita ostaessa yrittäjä voi joutua soveltamaan matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettelyä. (Verohallinto, 2021c)

Jos yrittäjä välittää palvelun, joka on toisen elinkeinoharjoittajan tarjoama, ja joka suuntautuu suoraan ostajalle, täytyy hänen suorittaa arvonlisäveroa myynnistä marginaaliverotusmenettelyn mukaisesti. Marginaaliverotusmenettelyn mukaisesti on suoritettava arvonlisäveroa myös eräiden yksittäisten matkailupalveluiden myynnistä. Kyseessä on tässä tilanteessa kokonaispalvelun myynti, jota kutsutaan arvonlisäverolaissa matkatoimistopalveluksi. (Verohallinto, 2020c)

Veron perusteena on voittomarginaali ilman veron osuutta. Voittomarginaalilla tarkoitetaan myynnin ja muilta elinkeinoharjoittajilta hankittujen tavaroiden tai palveluiden ostohintojen erotus. Ostohintaan sisältyy veron osuus. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501 80§)

Matkatoimistopalvelun marginaaliverotusmenettelyn käyttöön liittyy edellytyksiä. Myyjää koskevat edellytykset ovat, että myyjän tulee olla arvonlisäverolaissa tarkoitettu matkanjärjestäjä, joka myy ostamansa palvelut omista nimissään. Palvelua koskevat edellytykset ovat, että ostaja jälleenmyy elinkeinoharjoittajalta Suomesta tai toisesta EU-maasta ostamansa palvelun ja palvelun tulee olla hankittu lopullisen ostajan hyväksi. Marginaaliverotusmenettely soveltuu tietyn edellytyksin myös yksittäisen kuljetus- tai majoituspalvelun myyntiin. Matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettelyn

soveltaminen on pakollista, jos edellytykset menettelyn käytölle täyttyvät. (Verohallinto, 2020c)

2.6 Arvonlisäveron vähennys

Arvonlisäverovelvollisuus antaa mahdollisuuden vähentää suoraan ja välittömästi arvonlisäveron vähennykseen oikeuttavaan toimintaan liittyvät kulut. Vähennystä ei voida tehdä arvonlisäveron vähennykseen oikeuttamattomaan toimintaan suoraan kohdistuvista hankinnoista. Vähennykseen oikeuttamaton toiminta voi olla joko arvonlisäverottomaksi säädettyä toimintaa tai suoraan arvonlisäverolain soveltamisalan ulkopuolelle jäävää toimintaa. (Verohallinto, 2020a)

Kun tavaraa tai palveluita käytetään sekä verollisessa että verottomassa toiminnassa, vain verolliseen toimintaan liittyvä osuus on vähennyskelpoinen, ellei arvonlisäverolaki aseta vähennysoikeudelle rajoituksia. (Verohallinto 2021a). Vähennysoikeutta on rajoitettu tietyissä tilanteissa, kuten ostojen liittyessä enemmän yrittäjän tai hänen henkilökuntansa yksityiseen kulutukseen, kun yrityksen liiketoimintaan. Arvonlisäveron vähennystä ei voida tehdä, kun hankinta koskee seuraavia palveluita ja tavaroita: (Verohallinto 2017b)

- Verovelvollisen tai hänen henkilökuntansa käyttämää kiinteistöä, joka toimii asuntona, lastentarhana, vapaa-ajanviettopaikkana tai harrastustilana, sekä siihen tai sen käyttöön liittyviä tavaroita ja palveluja
- asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin liittyvät ostoja
- tavara tai palvelu liittyy edustustarkoitukseen
- henkilöautoja, moottoripyöriä ja eräitä muita kuljetusvälineitä sekä niihin tai niiden käyttöön liittyviä tavaroita ja palveluita.

Arvonlisäverovelvollisella on yleensä yleiskuluja, jotka liittyvät hankintoihin koko liiketoiminnassa. Nämä yleiskulut voivat kohdistua sekä arvonlisäverolliseen että arvonlisäveron vähennykseen oikeuttamattomaan. Yleiskuluiksi katsotaan esimerkiksi erilaiset hallinnolliset kulut kuten kirjanpitokulut. Arvonlisäverollisen toiminnan harjoittajalla on oikeus vähentää yleiskulut kokonaisuudessaan. (Verohallinto, 2020a)

3 Hevosala

Hevosala vaikuttaa monipuolisesti yhteiskuntaan, tarjoten elinkeinotoimintaa, työpaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Suomessa on noin 16 000 hevostallia ja noin 72 000 hevosta. Tulevaisuudessa on odotettavissa, että hevoset voivat toimia entistä vahvemmin hyvinvoinnin edistäjinä kuntoutus-, matkailu- ja virkistyspalveluissa. (Hippolis 2023, s.2)

Hevosalalla on monipuolisia toimintamuotoja, kuten hevosten kasvatusta, ravivalmennusta, tallipaikkojen vuokrausta, ratsastuskouluja ja valmennustoimintaa. Lisäksi ala tarjoaa elämyspalveluita, kuten maatilamatkailua, hevosvaelluksia ja kotieläinpihoja. Hevosalan yritykset painottuvat maaseudulle ja kolme neljänestä hevosalan yrityksistä sijaitsee maatiloilla. Hevostalous onkin yksi uusista ja kasvavista maatalouden yritysmuodoista maaseudulla. (Saastamoinen, 2014, s.13)

Hevosalan liiketoiminnassa haasteena on hevosyritysten heikko kannattavuus sekä yrittäjien hyvinvointi. Hevosalan yrityksen kannattavuuteen vaikuttavia asioita on useita. Kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi maailman markkinoiden tilanne, kustannusten kehittyminen, hevostalouden alueellinen sekä valtakunnallinen rakenne, hevosurheilun toimintaympäristö ja itse yrittäjä. (Pussinen & Thuneberg, 2010, s.33)

3.1 Toimialana

Hevosalan yritykset ovat usein pienyrityksiä, ja niitä pyörittävät yksinyrittäjät tai yrittäjäpariskunnat. Erityispiirteenä hevosalalla on yleisesti yritystoiminnan sivutoimisuus maatalouden oheistoimintana tai yrittäjän uran alkuvaiheessa. (Pussinen & Thuneberg, 2014, s.19) Hevosalan toiminta voi olla lisäksi maatilan sivu- tai päätuotantosuunta. Hevostoiminta voi olla myös liiketoiminnan ulkopuolella harrastustoimintaa ja hevosalan yritykset pohjautuvatkin usein aiempaan hevosharrastukseen. Hevosala poikkeaa monesta muusta toimialasta siten, että alan vaikuttavuutta ei mitata vain euroina, työpaikoilla tai elinkeinotoiminnan tuottavuudella. (Laitinen & Mäki-Tuuri, 2014, s.9,11)

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton (2023) mukaan hevosala työllistää Suomessa 15 000 henkilöä ja tuottaa 6500 henkilötyövuotta. Näillä luvuilla työllistävyyttä voidaan verrata Lapin matkailuun. Välillisiä aluetalousvaikutuksia tuottavat hevosten ylläpitoon

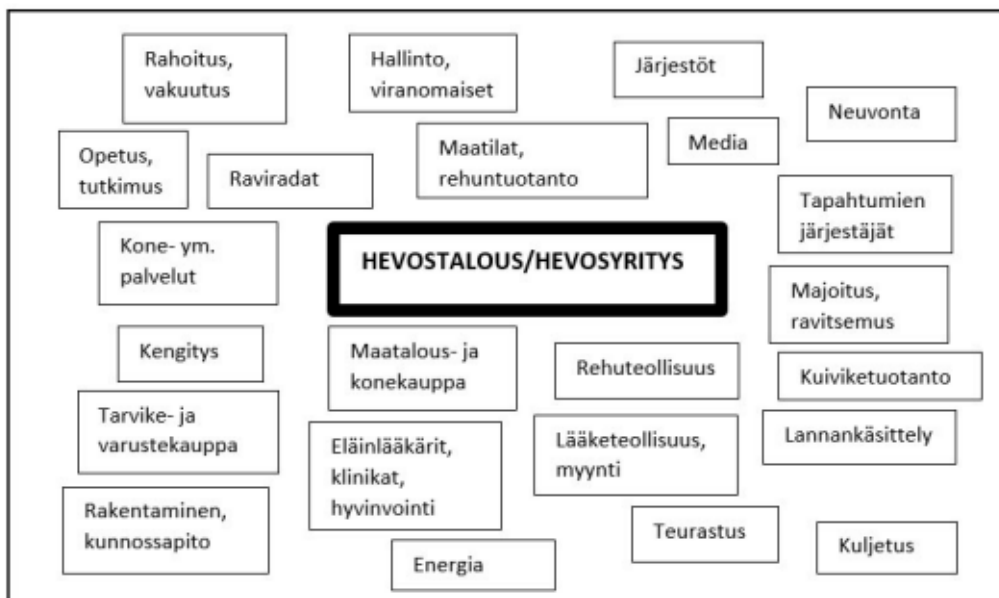
menevät kustannukset, esimerkiksi eläinlääkäri, rehut, kengitykset ja varusteet. Nämä luovat Suomeen vähintään 274 miljoonan euron talousvaikutukset vuodessa.

Hevosalalla on lisäksi positiivisia terveyst- ja sosiaalivaikutuksia. On laskettu, että ratsastus voi säästää valtion varoja jopa 1,6 miljardilla eurolla ehkäisemällä nuorten syrjäytymistä. Kun otetaan huomioon lisäksi raviurheilijat ja muut hevosurheilijat sekä sosiaalisen kuntoutuksen ja syrjäytymisen ehkäisyn hoitomuoto, sosiaalipedagoginen hevostoiminta, vaikutus kasvaa entisestään. Hevosten parissa harrastaminen vähentää myös esimerkiksi liikkumattomuudesta johtuvia yhteiskunnallisia kustannuksia. (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto, 2023)

3.2 Hevosalan toimintamuodot

Hevosalalla on kattava palveluntarjonta, joka laajenee jatkuvasti. Tässä luvussa käsitellään tarkemmin vain tähän opinnäytetyöhön kuuluvia hevosalan toimintamuotoja ja palveluita. Kuvassa 3 on tuotu esille hevosalan yhteydet eri aloihin ja ammatteihin.

Kuva 3 Hevostalouden yhteydet toimintaympäristöön, Saastamoinen, 2018b, s.27.)

Hevosala on monialainen toimiala, joka luo työpaikkoja ja kytkeytyy laajasti eri ammattikuntiin. Esimerkiksi eläinlääkärit hyötyvät hevostalouden tarpeista. Rehuteollisuus, maatalous ja hevostarvikkeiden myynti ovat aloja, jotka linkittyvät tiiviisti hevosalaan. Lisäksi

hevosala on näkyvästi esillä eri tapahtumissa, kuten ravikilpailuissa, jotka tuovat yhteen eri toimijoita.

Hevosalan liiketoiminta tarjoaa monipuolisen kirjon palveluita, joihin lukeutuvat esimerkiksi täyshoidon tarjoavat tallit, ratsastuskoulut, ravihevosten valmennus, hevoselämyksiä tarjoavat matkailupalvelut, hevosten kasvattaminen, eläinlääkintäpalvelut. Lisäksi alalla toimivat kengittäjät, valmentajat ja kouluttajat sekä hevosten hyvinvoinnin edistäjät, kuten hierojat ja kuntouttajat, jotka tarjoavat kuntoutusta ja terapiaa. (Saastamoinen, 2018)

3.2.1 Ratsastuspalvelut

Suomen ratsastajainliiton (n.d.b) esittelyn mukaan lajit hevosurheilussa ovat esteratsastus, kouluratsastus, kenttäratsastus, askellajiratsastus ja lännenratsastus. Muita hevosurheilulajeja ovat matkaratsastus, pararatsastus, vikellys, valjakkoajo, monte, polocrosse, maastotaitoratsastus ja vaellusratsastus.

Yleisesti hevosalan yritykset tarjoavat ratsastuspalveluina pääasiassa ratsastustunteja tai muita ratsastuspalveluita. Tunnilla voi olla osallistujia yksityistuntien yhdestä oppilaasta vajaan 10 oppilaan ryhmiin. Hevostoiminta ei rajoitu vain perinteisiin ratsastustunteihin; se ulottuu myös matkailu- ja hyvinvointipalveluiden alueelle, missä hevosia hyödynnetään monin tavoin, sekä erikoistuneempiin lajeihin kuten lännenratsastukseen. (Pussinen & Thuneberg, 2014, s.24.)

Ratsastusta harrastetaan koko Suomessa, mutta ratsastustallit ovat keskittyneet kaupunkien läheisyyteen. Yli puolet ratsastuksen harrastajista on aikuisia ja ratsastusta harrastaa Suomessa noin 160 000 ihmistä. (Hippolis, 2023, s.3) Suomessa yhden ratsastustunnin hinta sisältäen arvonlisäveron vaihtelee tyypillisesti noin 25–35 euron välillä. Ratsastustuntien hinnat ovat usein kuitenkin korkeammat Uudellamaalla ja erityisesti pääkaupunkiseudulla. (Suomen Ratsastajainliitto, n.d.a).

3.2.2 Kasvatustoiminta

Hevoskasvatus on kaiken hevosalan ja -urheilun edellytys. Suomessa syntyy vuosittain noin 3000 varsaa. Suomen hevoskasvatusta kannattelevat harrastajat, jotka kasvattavat vuodessa yhden tai kaksi varsaa. (Hippolis, n.d.) Hevoskasvatuksen tarkoituksena on käyttötarkoitukseensa sopivien hevosten tuottaminen, mutta samalla turvata hevosalan taitojen säilyminen ja siirtää niitä sukupolvelta toiselle (Hippolis, 2023, s.9).

Hevoskasvatusta voidaan harjoittaa sekä laajasti, että pienessä mittakaavassa. Toiminnan koko voi vaihdella pienistä siitostalleista aina suuriin, kymmeniä hevosia käsittäviin talleihin. Kasvatustoiminnan liikevaihdot vaihtelevat tuhansista euroista 200–300 000 euroon. Kasvatustoiminnan pienimuotoisuutta kuvaa kuitenkin keskimääräinen liikevaihto, joka on 30 000 euroa. Kasvatustoiminnan vuotuiset myyntitulot eivät ole samanlaisia ja toiminta voi tuottaa tuloja myös takautuvasti vuosien päästä. (Pussinen & Thuneberg, 2010, s.21)

Talleilla, jotka keskittyvät kasvatustoimintaan, ylläpidetään siitoshevosia, ja niissä syntyy sekä kasvaa varsoja. Talleilla kasvatetut varsat voidaan myydä heti vieroituksen jälkeen tai kouluttaa ne tietylle uralle, olipa kyseessä sitten myöhemmin myynti tai hevosen käyttö omiin tarpeisiin. Kasvatustoiminnan uhkana on tulevaisuudessa kasvattajien määrän eli myös suomalaisen hevoskasvatuksen väheneminen. (Pussinen & Thuneberg, 2014, s.24)

3.2.3 Tallipaikkojen vuokraus

Perinteisesti hevoset majoitetaan talliin, jossa hevosella on oma seinällinen karsina, jossa se asuu, syö ja nukkuu. Lisäksi on olemassa pihattoja, jotka ovat kolmi- tai neljäseinäisiä rakennuksia, joissa on aitaus hevosten ulkoiluun. Hevoset saavat pihatossa päättää, ovatko ne sisällä vai ulkona. Pihatoissa on tavallista, että hevoset elävät yhdessä useamman hevosen laumana. (Hevoseni.fi, n.d.)

Hevosenomistaja pitää hevostaan joko omassa tallissaan tai vuokraa tallipaikan yritykseltä. Hevosen ylläpitoon ja karsinanpaikkaan kuluu vuosittain tuhansia euroja, kilpahevosen ylläpidon vuotuisiksi kuluiksi voi muodostua jopa yli 10 000 euroa. (Pussinen & Thuneberg, 2014, s.19)

Täysihoito kattaa tavallisesti hevosen karsinapaikan, heinän, väkirehun, juomaveden ja karsinan päivittäisen puhdistuksen sekä hevosen tarhaamisen. Hevosen omistajan vastuulle jää hevosen liikuttamisen, varusteista ja muusta hoidosta huolehtiminen. Täysihoitopaikka hevoselle kustantaa kuukaudessa omistajalle mahdollisen arvonlisäveron kanssa vähintään noin 350 euroa, mutta suurkaupunkien tuntumassa hinta voi kohota 700–900 euron välille. Pihattopaikat saattavat olla edullisempiakin. (Suomen Hevosomistajien Keskusliitto Ry, n.d.) Pelkän tallipaikan vuokraus pidemmällä sopimuksella ilman erillisiä lisäpalveluja on yleensä arvonlisäverotonta kiinteistön vuokrausta. (Verohallinto, 2023c)

3.2.4 Hevosavusteinen toiminta

Hevosia voidaan hyödyntää osana sosiaalista, kasvatuksellista ja lääkinällistä kuntoutusta. Tällaisia palveluita tarjoavat paitsi yksityiset toimijat, myös terveydenhuollon ala, työvoimahallinto, Kansaneläkelaitos, vakuutuslaitokset sekä erilaiset vammaisjärjestöt. Kuntoutus- ja terapiapalveluiden rahoitusta on mahdollista hakea lisäksi sekä kunnalta että Kelalta. (Pussinen & Thuneberg, 2014, s. 19)

Ratsastusterapialla viitataan yksilölliseen, suunnitelmalliseen sekä tavoitteelliseen kuntoutukseen. Tämä terapiamuoto toteutetaan yhteistyössä pätevän ratsastusterapeutin ja erityisesti tehtävään koulutetun terapiahevosensa kanssa. Asiakkaan henkilökohtaiset tavoitteet ohjaavat ratsastusterapian päämääriä. Määräytyminen voi tapahtua motoristen, toiminnallisten, psykiatrisien/psykologien tai sosiaalisten tavoitteiden mukaan. Ratsastusterapian keinoin voidaan kehittää muun muassa kehotietoisuutta sekä mielen ja käytöksen hallintaa. (Suomen ratsastusterapeutit, n.d.) Vuonna 2019 ratsastusterapiasta tuli virallisesti oma terapialajinsa koulutetun fysioterapeutin tai toimintaterapeutin toteuttamana. Hevosensa merkityksen hyvinvointi- ja kuntoutuspalveluissa uskotaan kasvavan lähitulevaisuudessa (Hippolis, 2023, s. 11)

Sosiaalipedagoginen hevostoiminta viittaa toimintaan, joka edistää yksilön sosiaalista kehitystä, hyvinvointia ja osallisuuden tukemista hevostoiminnassa. Toiminta perustuu ihmisen ja hevosen vuorovaikutukseen sekä talliyhteisöön, jossa toiminta tapahtuu. (Hevostoiminta, n.d.) Sosiaalipedagogista harrastustoimintaa voi olla esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnatut kerhot, ratsastus- tai ajotunnit sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastustoiminta. Toiminnan maksaa usein itse asiakas tai palvelun voi mahdollistaa esimerkiksi sosiaalitoimen harrastetuki. Ohjaaja voi olla esimerkiksi koulutettu ratsastuksenopettaja tai nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja. Ohjaajan tulee olla lisäksi koulutautunut sosiaalipedagogisen hevostoiminnan (SPHT)-täydennyskoulutuksen avulla sekä hänellä on vähintään kahden vuoden työkokemus omalta alaltaan ja hyvät dokumentein osoitettavat hevostaidot. (Hevostoiminta, n.d.) Sosiaalipedagogista hevostoimintaa voidaan hyödyntää monissa eri tilanteissa, kuten esimerkiksi syrjäytymisen ehkäisyssä, elämäntilanteen harjoittelussa, lastensuojelun avohuollon tukitoimena sekä päihdekuntoutuksen tukena. (Laitinen & Mäki-Tuuri, 2014, s. 95)

3.2.5 Muut palvelut

Hevosalalla on monipuolisesti eri palveluita. Näitä ovat muun muassa ratsu- ja ratsastusvalmennus, hevosten kuntoutus, hevosten myynti, kuljetus, maahantuonti ja -vienti, valjakkoajo ja hevosen käyttö sosiaali- ja terveystalveissa. Hevosia voidaan käyttää lisäksi matkailu- ja hyvinvointipalveluissa ja muissa erikoistuneimmista lajeissa, kuten lännenratsastuksessa. (Martin-Päivä, 2014, s. 24)

Lisäksi raviurheilu kokoaa vuosittain raviradoille satoja tuhansia suomalaisia. Raveissa kilpailevat omista lähdöissään lämminveriset ja kylmäveriset eli enimmäkseen suomenhevoset. Ravikilpailuja järjestetään Suomessa 42 raviradalla ja raveihin osallistuu vuosittain noin 6000 hevosta ja ponia. (Hippolis, 2023, s. 3)

4 Hevosalan arvonlisäverotus

Hevosalasta ei ole mainintaa arvonlisäverolaissa, joten arvonlisäverotuksessa sovelletaan lain yleisiä säännöksiä. (Verohallinto 2023c). Hevosalan arvonlisäverotuksen luvun tarkoituksena on perehtyä tarkemmin hevosalan arvonlisäverotukseen opasta varten. Luvussa käsitellään hevosalan erityispiirteitä kuten harrastusluonteista toimintaa ja kokonaispalveluita.

Lisäksi luvussa perehdytään myös tallipaikkojen vuokraustoiminnan palveluihin, kuten tallipaikkoihin, hoitopalveluihin ja maneesin vuokraamiseen. Luvussa tarkastellaan myös hevosen myynnin arvonlisäverotusta normaalisti ja marginaaliverotusmenettelyn kanssa.

4.1 Harrastusluonteinen toiminta

Hevostoiminnan harjoittamisen yhteydessä on tärkeää arvioida, toteutetaanko toimintaa säännöllisesti tulon hankkimiseksi eli arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa. Hevosia voidaan käyttää sekä yritys- että harrastustoiminnassa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon, asiakaskunnan suuruus, saadut tulot sekä miettiä olosuhteita, joissa toiminnanharjoittaja käyttää hevosiaan ja missä toiminnassa vastaavaa toimintaa yleensä harjoitetaan liiketoiminnan muodossa. Pienimuotoisuuden tai satunnaisuuden tarkastelu auttaa määrittämään toiminnan luonteen. Lisäksi vuosittaisen liikevaihdon ja tappioiden määrät useamman vuoden tarkastelujaksolla tuovat tietoa arviointia varten. Toiminnan

jatkuvaluontoisuus ja ulospäin suuntautuneisuus ovat myös keskeisiä arvioinnin kohteita (Verohallinto, 2023c)

Lisäksi arvioinnissa voidaan ottaa huomioon seuraavia asioita: (Verohallinto, 2023c)

- Miten toiminnan rahoittaminen on järjestetty?
- Onko arvonlisäverovelvollisen liiketoiminnan harjoittamisesta tehty konkreettista selvitystä?
- Miten markkinointi on järjestetty?
- Onko yrityksellä palkattua henkilökuntaa, joka osallistuu toiminnan ylläpitoon?

Harrastustoiminnan tunnusmerkkinä pidetään usein sitä, että menot ylittävät tulot, eli menoja on enemmän kuin tuloja. Pitkäaikaista tappiollista toimintaa katsotaan yleensä harrastustoiminnaksi ja melko laajaakin toimintaa voidaan pitää harrastustoimintana, jos ansiotarkoitusta ei ole havaittavissa vuosien jälkeen. (Verohallinto, 2017a) Arvioinnissa on hyvä huomioida, että hevosalalla ensimmäisten vuosien tappiollisuus ei voi olla ainoa ratkaiseva tekijä, kun huomioon otetaan alan erityisluonne ja pitkäjänteisyys. Yrittäjän täytyy esittää toiminnan järjestämisestä liiketoimintana konkreettisia suunnitelmia. Verohallinto voi vaatia objektiivista näyttöä, että toimintaa harjoitetaan liiketoiminnan muodossa. Tällainen selvitys voi olla esimerkiksi toimintaa aloittaessa rahoittajille annettu selvitys toiminnan luonteesta ja laajuudesta. (Verohallinto, 2023c) Harrastustoimintaa on esimerkiksi kilpailutarkoituksessa tapahtuva ravi- tai ratsuhevosten pitäminen vähäisessä määrin harjoitettuna ja ilman kasvatustoimintaa. Vähäisenä määränä pidetään 1 tai 2 hevosta. (Verohallinto, 2023c)

4.2 Erityispiirteet

Hevosalan yrityksissä myyjän tulee tarkastella, myydäänkö palvelu useina erillisinä palveluina vai yhtenä kokonaisuutena. Hevosalan palveluiden myyntiin sisältyy usein palvelukokonaisuuksia, kuten hevosen täysihoidopalvelut. Palvelukokonaisuuteen saattaa kuulua eri verokannan alaisia palveluita, joihin erikseen myytynä sovellettaisiin eri verokantoja. Yleensä katsotaan, että jokainen palvelu on itsenäinen suoritus. Kokonaispalvelun tapauksessa useat toiminnot ovat niin tiiviisti yhteydessä toisiinsa, että niiden jakaminen erillisiksi suorituksiksi olisi keinotekoisia. (Verohallinto, 2023c)

Hevosalan yrittäjät voivat vähentää arvonlisäveron täysimääräisesti niistä hankinnoista, jotka ovat suoraan yhteydessä hevosten kilpailuttamiseen, jos yrittäjällä on tarpeeksi näyttöä, että hevoset on tarkoitettu myytäväksi tai ne ovat osa liiketoimintaa siitos- ja jalostustoiminnan kautta. Kilpailuttaminen voi olla keino lisätä hevosten myynti- tai jalostusarvoa. Yrityksen tulee näyttää, että hevoset on tarkoitettu myyntiin ja kilpailuttaminen kasvattaa hevosten siitos- tai jalostusarvoa. Toteutunut arvonnousu on yksi tapa näyttää tarkoitus todeksi. Jos yrittäjällä on omaa henkilökohtaista kilpailutoimintaa arvonlisäverollisen hevostoiminnan lisäksi, voi vähennysoikeus olla osittainen. Jos hankinnat liittyvät yrittäjän henkilökohtaisiin harrastuksiin tai kilpailuihin, ne eivät oikeuta arvonlisäveron vähennykseen. Tämä tarkoittaa, että jos ostot tukevat yrittäjän yksityistä harrastustoimintaa tai kilpailuja, niitä ei voida vähentää yrityksen arvonlisäverotuksessa. (Verohallinto, 2023c)

4.3 Täysihoidopalvelut

Pitkäaikaisen tallipaikan vuokraaminen hevoselle katsotaan verrattavaksi kiinteistön vuokraukseen, joka on pääsääntöisesti vapautettu arvonlisäverosta. Kiinteistön vuokraaminen on yleensä arvonlisäverotonta. Myös sähkö, kaasu, lämpö ja vesi sekä muu vastaava hyödyke on arvonlisäverotonta, jos kyseisen tilan vuokraaminen on arvonlisäverotonta. Toiminnanharjoittaja voi tiettyjen ehtojen täytyttyä hakeutua yleensä arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön vuokraamisesta. Hakeutumisen edellytyksenä on, että kiinteistöä käytetään jatkuvasti vähennykseen oikeuttavaan toimintaan. Jos henkilö vuokraa tallipaikkoja yksityishenkilöille, hän ei voi hakeutua vapaaehtoisesti verovelvolliseksi, koska kiinteistöä ei käytetä vähennykseen piiriin kuuluvalla tavalla. (Verohallinto, 2023c)

Hevosen täysihoido kattaa tyypillisesti karsinan kuukausivuokran, veden ja sähkön. Hoitopalveluun saattaa sisältyä asiakaskohtaisesti myös hevosen ruuat ja ruokinta sekä karsinan siivous, vesi ja sähkö. Hevosen hoitopalvelu muodostaa yhden kokonaispalveluun. Kokonaispalveluun sovelletaan tässä tilanteessa 24 prosentin verokantaa, vaikka laskutus tai erät merkittäisiin erillisinä. Maneesin tai kentän mahdollinen käyttöoikeus on lisäksi osa kokonaispalvelua. Kokonaispalvelu voi sisältää myös maneesin tai ratsastuskentän käytön sekä erikois- ja vitamiinirehut. (Verohallinto, 2023c) Kokonaispalveluun, eli tässä tilanteessa tallipaikan vuokraamiseen ei kuulu mahdolliset hevosen hoidon yhteydessä annettavat lääkkeet, kuten esimerkiksi madotuslääkkeet. Lääkkeen hevoselle antamiseen sovelletaan alennettua 10 prosentin verokantaa. Myös eläinlääkäripalvelun yhteydessä käytetyn lääkkeen antaminen ei ole osa kokonaispalvelua, jolloin verokanta on 10 prosenttia. (Verohallinto, 2023c)

Tilanteissa, joissa tallipaikka vuokrataan vain väliaikaisesti, kuten erilaisten tapahtumien aikana, suoritetaan arvonlisäveroa. Toisin sanoen kokous, - näyttely- ja urheilutilan tai vastaavan tilan käyttöoikeuden tilapäisluonteisesta luovuttamisesta maksetaan arvonlisäveroa. Tallipaikan tilapäisluonteinen luovuttaminen on siis arvonlisäverollista ja myyntiin sovelletaan yleistä 24 prosentin verokantaa. (Verohallinto, 2023c)

Maneesia hyödynnetään yleisesti liikunnan harjoittamiseen, kuten hevosten liikuttamiseen. Arvonlisäverolain mukaisesti maneesi on urheilutila, ja sen vuokraamiseen eli tilapäiseen luovuttamiseen liikunnan harjoittamiseen sovelletaan 10 prosentin verokantaa. Mikäli maneesia käytetään väliaikaisesti muuhun kuin liikunnan harjoittamiseen, sovelletaan 24 prosentin yleistä arvonlisäverokantaa. sovelletaan luovuttamiseen yleistä 24 prosentin verokantaa. Jos tilaisuuteen myydään pääsylippuja, saadaan tilaisuuden katsojien pääsylippuihin soveltaa verokantaa 10 prosenttia. (Verohallinto, 2023c) Koirien agility ei ole arvonlisäverolaissa tarkoitettua liikuntaa. Maneesin tai vastaavan liikuntatilan vuokraukseen agilityn harjoittamista varten sovelletaan yleistä verokantaa 24 prosenttia (Verohallinto, 2021c)

4.4 Hevosen myynti ja marginaaliverotusmenettely

Hevosia voidaan myydä useasta eri syystä toiset yrittäjät kasvattavat hevosia myyntiä varten ja toiset ostavat hevosia vain uudelleen myyntiä varten. Kasvatustoimintaan liittyy usein myös hevosten kilpailuttaminen hevosen arvon kasvattamiseksi. Myös ratsastuskoulun toiminnassa mukana ollut hevonen voidaan myydä tarvittaessa. Hevosen myynnissä sovelletaan yleisiä tavaran myyntiä koskevia säännöksiä, koska eläimet ovat arvonlisäverodirektiiviä sovellettaessa tavaroita. Hevosen myynnistä suoritetaan arvonlisäveroa vain, kun myynti tapahtuu liiketoiminnan muodossa. Liiketoiminnan muodossa tapahtuvaan hevosen myyntiin sovelletaan yleistä 24 prosentin verokantaa. (Verohallinto, 2023b)

Arvonlisäverotuksen näkökulmasta elävät eläimet luokitellaan tavaroiksi, mikä mahdollistaa käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyn käytön hevosten myynnissä. Käytettynä tavarana pidetään yksityishenkilöltä ostettua hevosta, joka on hankittu jälleenmyyntiä varten. Marginaaliverotusmenettelyä voidaan käyttää, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: (Verohallinto, 2023c)

- kaupan kohteena on käytetty tavara eli hevonen

- tavarán myyjä on verovelvollinen jälleenmyyjä
- tavarán ostohinta on ollut veroton
- tavara on ostettu verollista edelleen myyntiä varten.

Arvonlisäverovelvollisen tulee todistaa, että hevoset on hankittu myyntiin ja ne on laitettu yleiseen myyntiin. Jos hevoset otetaan pois myynnistä ja annetaan ilman vastiketta eteenpäin tai hevoset siirretään toiseen toimintaan, marginaaliverotusmenettely tulee purkaa. Menettely puretaan tilanteessa, jossa jälleenmyyjä on hyödyntänyt voittomarginaalin laskennassa yksinkertaistettua menettelyä. Marginaaliverotusmenettely puretaan lisäämällä verokauden voittomarginaalia laskettaessa vähennetty ostohinta verokauden voittomarginaaliin. Jos myöhemmin tulee tarve myydä sama hevonen, sovelletaan myyntiin arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä. Marginaaliverotusmenetelmää ei lähtökohtaisesti voida käyttää sellaisen hevosen myyntiin, jota verovelvollinen on käyttänyt osana omaa liiketoimintaansa. Hevosta myydessä marginaaliverotusmenettelyn soveltaminen on myös edellytysten täytyessä vapaaehtoista. (Verohallinto, 2023c)

4.5 Muut tavarat ja palvelut

Suomessa tavaroiden ja palveluiden myyntiin sovelletaan pääsäännön mukaisesti yleistä verokantaa 24 prosenttia, ellei arvonlisäverolaissa ole toisin säädetty. Lakiin on kirjattu tarkasti ne tavarat ja palvelut, joihin sovelletaan alennettua verokantaa tai nollaverokantaa. (Lamppu & Ruohola, 2023, ss.364–365) Tästä voidaan päätellä, että yleisen verokannan alle kuuluvat esimerkiksi hevosen hyvinvointi- ja kuntoutuspalvelut, varusteet, kengitys sekä hevoskuljetukset.

Eläinten rehuihin sovelletaan alennettua 14 prosentin verokantaa (Verohallinto, 2020b). Eläinlääkintäpalveluista ja hoitoon käytettyihin tarvikkeisiin sovelletaan verokantaa 24 prosenttia. Eläinlääkärikäynteihin sisältyy usein myös lääkitys, jonka verokanta on 10 prosenttia. (Evidensia, n.d.)

5 Ratsastuspalveluiden arvonlisäverotus

Ratsastus on yksi hevosalan suosituimmista harrastusmuodoista. Tässä luvussa käsitellään eri ratsastuspalveluiden arvonlisäverokantoja opasta varten. Luvussa käsitellään

ratsastukseen liittyviä arvonlisäverotuksen erityispiirteitä ja tarkastellaan ratsastukseen liittyvien ohjatun liikunnan ja liikunnan opettamisen eroja, koska ratsastaminen voidaan jakaa kahteen eri verokantaan liikunnan sisällön mukaan.

Luvussa perehdytään myös virkistäytymis-, elämys-, huvi-, tai rentoutumistarkoituksen palveluiden verokantoihin. Lukuun kuuluu lisäksi hevosen vuokraamisen, ratsastusleirien, sekä hevosavusteisen toiminnan arvonlisäverotus.

5.1 Ohjattu ratsastus

Ratsastus on laji, joka vaatii usein valvontaa ja ohjausta. Palveluntarjoaja antaa asiakkaalle oikeuden käyttää maneesia tai muuta vastaavaa tilaa, sekä tarjoaa hevosen ja kaikki muut välttämättömät varusteet ratsastusta varten. Lisäksi asiakasta yleensä valvotaan ja ohjataan turvallisuussyistä esimerkiksi hevosen käsittelyssä. (Verohallinto, 2021 c)

Ohjatun liikunnan mahdollistava palvelu sisältää usein myös liikuntaan soveltuvan tilan lisäksi kyseisen liikuntalajin ohjausta. Palveluntarjoaja huolehtii liikunnan aikana esimerkiksi liikuntalaitteiden ja -välineiden käytön ohjeistuksesta sekä turvallisuusasioista, esimerkiksi valvonnasta. Ohjaajan rooliin kuuluu tyypillisesti vastata alkulämmittelyjen suorittamisesta, liikuntasuoritusten ohjaamisesta, mahdollisten suoritustekniikan virheiden korjaamisesta sekä liikunnan ilon ja motivaation ylläpitämisestä osallistujien keskuudessa. (Verohallinto, 2021c)

Ohjattu liikunta keskittyy liikkumisen mahdollistamiseen, ei niinkään taitojen opettamiseen tai tehtävien teknisesti oikeaan suorittamiseen. Ohjatun liikunnan tavoitteena on liikunnan mahdollistaminen. Pelkästään liikunnan harrastamisen valvonta tai lajiin välttämättömästi tai tavanomaisesti liittyvien perusteiden opastus ja ohjaus ei muuta ohjattua liikuntaa liikunnan opetuksi. (Verohallinto, 2021c) Ohjattu ratsastus on liikunnan harjoittamista mahdollistavaa palvelua ja liikunnan harjoittamisen mahdollistavaan palveluun voidaan soveltaa alennettua 10 prosentin verokantaa. Verokohtelun määrää ainoastaan palvelun sisältö, eikä palvelussa tai yrityksessä käytetyllä termeillä tai ohjaajan koulutuksella ja ammattipätevyydellä ole merkitystä verokohtelussa. (Verohallinto, 2023c)

Esimerkiksi ratsastuskoulussa saatetaan käyttää termiä talutusratsastustunti, jolloin asiakas ratsastaa talutuksessa tallin alueella tai lähistöllä. Tässä tilanteessa talutusratsastukseen voidaan soveltaa alennettua 10 prosentin verokantaa. Poikkeus talutusratsastuksen verokantaan on esimerkiksi ostoskeskuksen alueella tapahtuva talutusratsastus pientä

maksua vastaan. Tässä tilanteessa talutusratsastus on huvi- tai ajanvietepalvelu, jolloin tilanteeseen sovelletaan arvonlisäverokantaa 24 prosenttia. Maastoratsastukseen sovelletaan 10 prosentin verokantaa, jos palvelun sisällössä ei ole ajanviete- tai elämyspalveluita. (Verohallinto, 2023c).

Ajanviete-, elämys-, virkistys tai vastaavan palvelun myynnissä sovelletaan ensisijaisesti yleistä verokantaa 24 prosenttia. Kyseessä ei ole arvonlisäverolain mukainen liikunnan mahdollistava palvelu, jos palvelun sisällön pääpaino on virkistäytymisessä, rentoutumisessa, elämys- tai huvitarkoituksessa. Tämän kaltaisen palvelun suorittaminen voi kuitenkin olla sidoksissa liikuntaan ja silti olla fyysisesti vaativaa. (Verohallinto, 2021c)

5.2 Ratsastuksen opetus

Ratsastuksen opetuksessa tai valmentamisessa kyse ei ole enää kyse tavanomaisesta tai tyypillisesti liittyvästä ohjauksesta ja valvonnasta, vaan lajiteknisestä opetuksesta. Opetuspalvelu on tässä tilanteessa kokonaan yleisen verokannan 24 alaista opetuspalvelua. Yksityistuntiin tai -valmennukseen, joka on suunniteltu henkilökohtaisesti asiakkaalle, sovelletaan lähtökohtaisesti yleistä verokantaa. (Verohallinto, 2023c)

Jos yritys myy esimerkiksi hevosen majoituksen, hoitoa tai ruokintaa sisältäviä valmennuksia omalla tallillaan, sovelletaan palveluun 24 prosentin verokantaa. Sama verokanta pätee myös muihin palvelupaketteihin, joissa on mukana valmennusta tai rehun myyntiä ja jakelua. Verokohtelussa ei ole merkitystä, vaikka palvelukokonaisuuden osat olisikin hinnoiteltu tai laskutettu erikseen. (Verohallinto, 2023c)

Rajanvedossa liikunnan ohjauksen ja opetuksen välillä, tulee ottaa huomioon liikunnan sisältö sekä olosuhteet, jossa palvelua suoritetaan. Arviointia varten tulee ottaa huomioon kyseiseen palveluun sisältyvän opetuksen tai ohjauksen määrä sekä laatu ja sen merkitys ostajalle. (Verohallinto, 2021c)

5.3 Hevosen vuokraaminen

Hevosen vuokraaminen rinnastetaan urheiluvälineen vuokraukseen, jolloin asiakas saa määrääjäksi oikeuden käyttää hevosta. Tämä voi sisältää myös pitkäaikaisemman leasing-sopimuksen. Arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, miten palvelut on nimetty, olennaista on vain palvelun sisältö. (Verohallinto, 2023c)

Liikunta- ja urheiluvälineiden ja -varusteiden myyntiin tai vuokraukseen sovelletaan yleistä verokantaa 24 prosenttia. Yleistä verokantaa sovelletaan myös liikuntapalvelun tuottajan tarjoamaan liikunta- ja urheiluvälineiden vuokraamiseen. (Verohallinto, 2021c)

Kun kyseessä on yrittäjän omissa tiloissa tapahtuva itsenäinen ratsastaminen, on kyseessä liikunnan mahdollistava palvelu, jolloin sovelletaan alennettua 10 prosentin verokantaa (Verohallinto, 2023c).

5.4 Ratsastusleirit

Ratsastusleireihin sovelletaan useita eri verokantoja eri palveluiden myyntiin. Ratsastusleirin verokannat määräytyvät sen mukaan, onko olennaisin sisältö leirillä liikunnan harrastamisessa vai ratsastuksen opetuksessa. Ratsastusleiriin saattaa kuulua majoittuminen ja ruokailut ja kyseiset palvelut eivät muodosta kokonaispalvelua. Kun leiriin sisältyy ruokailu ja majoitus, voidaan ratsastusleirin hinta jakaa eri verokantoihin. Leirin ratsastusmaksut kuuluvat joko ohjatun ratsastuksen 10 prosentin verokannan soveltamiseen tai ratsastuksen opetukseen, jolloin sovelletaan 24 prosentin verokantaa. Majoitukseen sovelletaan 10 prosentin verokantaa sekä ruokailuun käytetään 14 prosentin verokantaa. (Verohallinto, 2023c)

Ratsastusleirin järjestäjä voi ostaa palveluita toisilta elinkeinoharjoittajilta leiriä varten. Kun ratsastusleirin järjestäjä hankkii palveluja, kuten majoituksen muilta yrityksiltä leirin toteuttamiseksi, voi käytettäväksi tulla matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettely. (Verohallinto, 2023c) Leirin järjestäjän on suoritettava matkailupalveluiden yhdistelmien myynnistä arvonlisäveroa marginaaliverotusmenettelyn mukaisesti, kun hän myy omissa nimissään toiselta elinkeinoharjoittajalta ostamansa palvelun eteenpäin leirin osallistujalle. (Verohallinto, 2020a)

Myyjää koskevat edellytykset ovat, että hän on arvonlisäverolaissa tarkoitettu matkanjärjestäjä ja hän myy ostamansa palvelut omissa nimissään. Palvelun edellytyksinä ovat, että matkanjärjestäjä ostaa palvelun jälleenmyytäväksi elinkeinoharjoittajalta Suomesta tai toisesta EU-maasta. Palvelun täytyy olla lisäksi välittömästi asiakkaan hyväksi ostettu matkan järjestämiseen liittyvä palvelu. Jos edellytykset marginaaliverotusmenettelyn soveltamiseen täyttyvät, on menettelyn soveltaminen matkatoimistopalveluun pakollista. (Verohallinto, 2020c)

Matkatoimistopalvelun marginaaliverotusmenettelyssä veron perusteena on voittomarginaali ilman veron osuutta. Voittomarginaalilla tarkoitetaan myynnin ja muilta myyjältä hankittujen tavaroiden tai palveluiden ostohintojen erotusta. Ostohintaan lasketaan mukaan veron osuus. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501 80§)

5.5 Hevosavusteinen toiminta

Ratsastusterapia tai sosiaalipedagoginen hevostoiminta voi olla tiettyjen vaatimusten täytyttyä arvonlisäverotonta terveyden- ja sairaanhoitopalvelua (Verohallinto, 2023c) Koska ratsastusterapia tai sosiaalipedagoginen hevostoiminta ei ole osa terveydenhuollon ammattihenkilön peruskoulutusta, voi terveydenhuollon ammattihenkilö täydentää opintojaan ratsastusterapian tai sosiaalipedagogisen hevostoiminnan osalta. Hevosavusteisen hoidon antaminen voi olla arvonlisäverotonta, mutta edellytyksenä on pätevyys hoidon antamiseen lääketieteellisesti ja asianmukaisesti terveydenhuollon ammattihenkilön peruskoulutuksen ja täydennyskoulutuksen avulla. Lisäksi verovapauden ehtona on, että asiakas saapuu hoitoon lääkärin antaman, lääketieteellisiin syihin perustuvan määräyksen tai lähetteen perusteella. (Verohallinto, 2023c)

Sosiaalipedagogista hevostoimintaa ei lähtökohtaisesti katsota arvonlisäverottomaksi sosiaalihuoltopalveluksi. Toiminta on arvonlisäverotonta sosiaalihuoltopalvelua, jos se myydään arvonlisäverottoman sosiaalihuoltopalvelukokonaisuuden osana. (Verohallinto, 2023c)

Kun vaatimukset arvonlisäverottomuudesta eivät täyty, täytyy palvelun myynnistä suorittaa arvonlisäveroa. Palvelun myyntiin sovelletaan tilanteen mukaan verokantaa ohjatun ratsastuksen tai ratsastuksen opetuksen mukaisesti. (Verohallinto, 2023c)

6 Oppaan tekoprosessi

Opinnäytetyö toteutettiin kaksiosaisena työnä, johon kuului teoriaosuus ja teoriaosuuden pohjalta muodostettu opas. Työn tuloksena syntyi hevosalan arvonlisäverotuksen opas hevosyrittäjälle. Arvonlisävero-opas löytyy liitteenä opinnäytetyöstä. Arvonlisäverotusoppaan tarkoituksena on toimia hevosalan toimijoiden toimintaa helpottavana työkaluna ja muistin tukena. Opas tehtiin Microsoft Officen Wordia käyttämällä ja muuntamalla tiedosto PDF-muotoon.

Kuva 4 Hevosalan arvonlisäverotus -oppaan sisällysluettelo

Sisällysluettelo	
LUKIJALLE	1
HEVOSALA	1
ARVONLISÄVERO	2
ARVONLISÄVEROVELVOLLISUUS	2
ARVONLISÄVEROPROSENTIT]	3
HEVOSALAN ARVONLISÄVEROTUKSEN ERITYISPIIRTEET	4
HARRASTUSLUONTEINEN TOIMINTA	4
KOKONAISPALVELU	5
VÄHENNYKSET	5
TALLIPAIKAN VUOKRAAMINEN	6
HOITOPALVELUT	6
HEVOSEN LÄÄKINTÄ	6
MANEESIN VUOKRAAMINEN	7
TAVARAT	7
RATSASTUSPALVELUIDEN ARVONLISÄVEROTUS	8
OHJATTU RATSASTUS	8
RATSASTUKSEN OPETUS/VALMENNUS	8
HEVOSEN VUOKRAAMINEN	9
HEVOSAVUSTEINEN TOIMINTA	9
RATSASTUSLEIRI	10
MATKATOIMISTOPALVELUIDEN MARGINAALIVEROTUSMENETTELY	10
HEVOSEN MYYNTI	12
MARGINAALIVEROTUSMENETTELY HEVOSEN MYYNNISSÄ	12
HEVOSALAN ARVONLISÄVEROKANNAT 2024	13

Teoriaosuuden keskeisimmät kohdat on koottu oppaaseen. Oppaan visuaalista ilmettä on elävöitetty kuvituksin, mikä tekee oppaasta vetävämmän ja korostaa olennaisia seikkoja. Alkuun oppaassa annetaan katsaus arvonlisäverotuksen perusteisiin, jonka jälkeen syvennytään erityisesti hevosalan arvonlisäverotuksen yksityiskohtiin. Oppaaseen on valikoitu teemoja, jotka selkeyttävät arvonlisäverotuksen perusteita. Työn rajaamisesta teki suhteellisen helppoa hevosalan arvonlisäverotuksen tiedon vähyys verrattuna yleiseen arvonlisäverotukseen. Oppaan loppuun tehtiin taulukko, joka mahdollistaa hevosalan arvonlisäverokantojen nopean tarkastelun.

7 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli tarkastella hevosalan arvonlisäverotusta ja tunnistaa sen erityispiirteet ja tutkia, miten tiedon voi tehokkaasti välittää oppaan avulla. Ensimmäisenä työssä perehdyttiin tarkemmin arvonlisäverotukseen yleisesti. Aihe oli valmiiksi jossain määrin tuttu, mutta aiheeseen perehtyminen laajensi tietämystä. Tutkimus osoitti, että arvonlisävero kohdistuu liiketoiminnan puitteissa tapahtuvaan tavaran ja palveluiden myyntiin, maahantuontiin sekä yhteisöhankintoihin ja että arvonlisäveron maksaa

lopullinen tuotteen tai palvelun kuluttaja osana palvelua tai tavaraa ja yritys suorittaa veron eteenpäin valtiolle.

Kappaleissa 4 ja 5 tarkasteltiin hevosalan arvonlisäverotuksen erityispiirteitä. Näissä osioissa selvisi, että hevosalalla harrastusluonteinen toiminta on yleistä ja alalla myydään myös palvelukokonaisuuksia, jolloin eri verokannan alaisiin palveluihin tai tavaroihin sovelletaan samaa verokantaa. Erityispiirteenä on lisäksi ratsastusleiriin liittyvien lisäpalveluiden mukainen pakollinen matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettely tilanteessa, jossa yrittäjä hankkii esimerkiksi majoituksen toiselta elinkeinoharjoittajalta. Hevosen myynnin yhteydessä voidaan hyödyntää toista marginaaliverotusmenettelyä, eli käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyä.

Työn toiminnallisessa osuudessa valmisteltiin arvonlisäverotus -opas. Oppaan muodostaminen onnistui hyvin aluksi tehdyn teoriaosuuden kirjoittamisen jälkeen. Teorian pohjalta pystyttiin valikoimaan oppaan sisältö tuomalla oppaaseen vain oleelliset asiat. Teoriassa kirjoitettiin hyvin teoreettista asiaa, mutta oppaaseen haluttiin myös esimerkkejä ja visuaalisesti ilmeikkäämpi ilme.

8 Pohdinta

Opinnäytetyön idea kehittyi opinnäytetyön tekijän omasta kiinnostuksesta aiheeseen ja sen monimutkaisuuteen. Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä hevosalan arvonlisäverotusta koskevaa tietoa ja koota helppolukuinen opas tärkeimmistä asioista. Työ toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä, ja laadullinen tutkimusmenetelmä valittiin sen tueksi. Opinnäytetyön tulokset olivat vahvasti yhteydessä työn teoriaosuuteen ja valittu tutkimusmenetelmä mahdollisti olennaisten tietojen kokoamisen yhteen paikkaan. Opinnäytetyön tulokset vastasivat hyvin alkuperäisiin tutkimuskysymyksiin. Tutkimuksen tulokset ovat luotettavia, sillä käytetyt lähteet ovat ajan tasalla ja luotettavista lähteistä.

Opinnäytetyössä korostui hevosalan arvonlisäverotuksen monimutkaisuus ja vaikeasti tulkittavuus, vaikka ennakko-odotukset työtä koskevissa tulkinnan haasteissa olivat jo varsin korkealla. Tutkimusta tehdessä tuli esille muutamia epäjohdonmukaisuuksia. Esimerkiksi yhdessä luotettavassa lähteessä ratsastusleiriä käsitellään yhtenä kokonaispalveluna, mutta toisaalla sama lähde viittaa sen erotteluun useisiin veroluokkiin. Kysymyksiä heräsi myös hevosleirien verokannoista, jotka eivät sisällä ratsastusta, vaan hevosen hoitoa ja muuta

tekemistä. Myös muista lajeista, kuten valjakkoajosta ei ole löydettävissä selkeästi verokantaa, kun laji ei suoranaisesti liity ratsastamiseen.

Opinnäytetyön tekeminen sujui alusta loppuun asti ilman suurempia vastoinkäymisiä. Aikataulu venyi hieman liian joustavan suunnitelman mukana. Opinnäytetyön tekeminen tarjosi mielenkiintoisia ja opettavaisia hetkiä. Opinnäytetyön oppaan tekeminen toi myös vaihtelua ja mahdollisuuden luovuuden hyödyntämiseen. Aihealueen rajaaminen oli suhteellisen helppoa, mutta oppaan teko oli hieman haasteellista, koska oppaasta haluttiin selkeä ja ytimekäs. Oppaan viimeistely ja rakenteen suunnittelu osoittautui haasteellisemmaksi sekä opas vei enemmän aikaa, kuin oli suunniteltu. Työn toteutusta hankaloitti myös se, että aiheeseen liittyviä luotettavia lähteitä oli saatavilla rajoitetusti, joka aiheutti lähdeluettelon yksipuolisuutta. Opinnäytetyön aiheen ongelmana ovat tulevat arvonnäköverotuksen muutokset. Vuonna 2024 Petteri Orpon hallitus on suunnitellut ainakin yleisen verokannan nostoa. Veron noston lisäksi, ei ole vielä tiedossa muutetaanko muita tulkintoja. Opas on kuitenkin tehty tämän hetken tiedon perusteella sekä on käytettävissä, kunnes tulkintaa uudistetaan.

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin aihetta käyttäen hyväksi jo olemassa olevaa tietoa, ja jatkotutkimusehdotuksena on tämän aiheen jatkojalostaminen esimerkiksi kyselytutkimuksen avulla. Tutkimuksessa voitaisiin selvittää hevosalan yrittäjiltä kokemuksia arvonnäköverotuksen tulkinnasta ja kuinka selkeänä he pitävät nykyisillä ohjeilla arvonnäköverotusta hevostoimialalla. Opinnäytetyön tavoitteet toteutuivat hyvin ja lopputulokseen voi olla tyytyväinen. Tutkimus osoitti, että hevosalan arvonnäköverotuksen tulkitseminen on vielä haasteellista. Opas kuitenkin palvelee selvittäen tämän hetken tulkintoja ja tämän työn tuloksia voivat hyödyntää kaikki hevostoimintaa harjoittavat.

Lähteet

Arvonlisäverolaki. 30.12.1993/1501.

Evidensia. (n.d.) *Mistä eläinlääkäripalvelun hinta koostuu?*

Haettu 3.4.2024: <https://evidensia.fi/yritys/hinnan-koostuminen/provet-cloud/>

Hakonen, M., Eklund, I., & Roos, M. (2017). *Taloushallinnon taitajaksi* (7., uudistettu painos.). Sanoma Pro Oy.

Hevoseni.fi. (n.). *Talli ja talliympäristö.*

Haettu 19.1.2024: <https://www.hevoseni.fi/tallirakennus>

Hippolis, Laitinen, A., & Mäki-Tuuri, S. (2014). *Hevoset ja kunta: Rajapintoja.*

Haettu: https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevoset_ja_kunta_e_linkitetty_kokokirja.pdf

Hippolis. (2023). *Hevostalous lukuina 2022*

Haettu: <https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevostalous-lukuina-2022-LOPULLINEN.pdf>

Hippos. (n.d). *Hevoskasvatus.*

Haettu 18.1.2024: <https://www.hippos.fi/kasvatus/>

Lamppu, K., & Ruohola, T. (2023). *Arvonlisäverotus käytännössä* (13., uudistettu painos.). Alma Talent.

Maa ja metsätaloustuottajain keskusliitto. (2023). *Suomalainen hevosala on merkittävä yhteiskunnallemme.*

Haettu: <https://www.mtk.fi/-/mtk-hevosala>

Martin-Päivä, M. (2014). *Hevoset ja kunta: Rajapintoja.* Teoksessa Hippolis, Laitinen, A & Mäki-Tuuri, S.

Haettu: https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevoset_ja_kunta_e_linkitetty_kokokirja.pdf

Pussinen, S. & Thuneberg, T. (2014). *Hevoset ja kunta: Rajapintoja*. Hippolis, Laitinen, A., & Mäki-Tuuri, S.

Haettu: https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevoset_ja_kunta_e_linkitetty_kokokirja.pdf

Pussinen, S. & Thuneberg T. (2010). *Katsaus hevosalan yritystoimintaan*. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Haettu:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/90746/Katsaus_hevosalan_yritystoimintaan_2010_e.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Saastamoinen M. (2018) Hevosala työllistää ja vaikuttaa

Haettu: https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevosala_UHT_loppusem_MS.pdf

Saastamoinen M. (2014). *Hevoset ja kunta: Rajapintoja*. Teoksessa Hippolis, Laitinen, A., & Mäki-Tuuri, S.

Haettu: https://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevoset_ja_kunta_e_linkitetty_kokokirja.pdf

Saastamoinen M. (2018b) Uudistuva hevostalous -artikkelikokoelma. Teoksessa Pussinen, S. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Haettu: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/154076/Uudistuva_hevostalous_e-julkaisu.pdf

Suomen Hevosomistajien Keskusliitto Ry. (n.d). *Mitä tulee ottaa huomioon ennen kuin ostaa hevosen?*

Haettu 19.1.2024: <https://www.shkl.net/omistaminen/mita-tulee-ottaa-huomioon-ennen-kuin-ostaa-hevosen/>

Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.a). Kustannukset

Haettu: <https://www.ratsastus.fi/ratsastamaan/nouse-ratsaille/kustannukset/>

Suomen Ratsastajainliitto. (n.d.b). *Lajit*.

Haettu: <https://www.ratsastus.fi/lajit/>

Suomen Ratsastusterapeutit. (n.d). *Ratsastusterapia*.

Haettu 29.1.2024: <https://suomenratsastusterapeutit.fi/ratsastusterapia/>

Sirpoma, P., & Tannila, E. (2014). *Arvonlisäverotus käytännönläheisesti*. Helsingin seudun kauppakamari.

Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys Ry. (n.d.) *Sosiaalipedagoginen hevostoiminta*
Haettu: <https://www.hevostoiminta.net/seura/sosiaalipedagoginen-hevostoiminta/>

Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys Ry. (n.d.) *Esimerkkejä toiminnasta*
Haettu 29.1.2024 <https://www.hevostoiminta.net/seura/esimerkkeja/>

Valtiovarainministeriö (n.d.) *Arvonlisäverotus*.
Haettu: <https://vm.fi/verotus/arvonlisaverotus>

Verohallinto. (2017a). *Harrastusluonteinen toiminta*
Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/maatalousyrittaja/tuloverotus/maatalouden-tulot-ja-menot/harrastusluonteinen-toiminta/>

Verohallinto. (2017b). *Vähennysoikeuden rajoitukset*
Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveron-vahennys-ostoista/vahennysoikeuden-rajoitukset/>

Verohallinto. (2020a). *Arvonlisäveron vähennysoikeudesta. Syventävät vero-ohjeet*.
Haettu: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48359/arvonlis%C3%A4veron-v%C3%A4hennysoikeudesta/>

Verohallinto. (2020b). *Arvonlisäveroprosentit*.
Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/>

Verohallinto. (2020c). *Matkailualan arvonlisäverotus*. Haettu: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48715/Matkailualan_arvonlis%C3%A4verotus/

Verohallinto. (2021a). *Arvonlisäveron vähennys ostoista*.
Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveron-vahennys-ostoista/>

Verohallinto. (2021b). *Liikevaihdoltaan pienen yrityksen arvonlisävero*

Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/vahainen-liiketoiminta-on-arvonlisaverotonta/>

Verohallinto. (2021c). *Liikuntapalveluiden arvonlisäverokanta*

Haettu: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/60609/liikuntapalvelujen-arvonlis%c3%a4verokanta2/>

Verohallinto. (2021d). *Millainen toiminta on arvonlisäverotonta?*

<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/arvonlisaveroton-liiketoiminta/>

Verohallinto. (2023a). *Arvonlisäveron alarajahuojennus.*

Haettu: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/alarajahuojennus/>

Verohallinto. (2023b). *Käytettyjen tavaroiden arvonlisäverotus.*

Haettu: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48682/kaytettyjen-tavaroiden-arvonlisaverotus/>

Verohallinto. (2023c). *Ohje hevostoimialan arvonlisäverotuksesta.*

Haettu: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/108595/hevostoimialan-arvonlis%C3%A4verotuksesta2/>

Verohallinto. (2024) *Tietoa Verohallinnosta – Verotulojen kehitys vuonna 2023*

Haettu 26.3.2024:

<https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/aiemmat-vuodet/vuosi-2023/>

Liite 1. Aineistonhallintasuunnitelma

Opinnäytetyön nimi: Hevosalan arvonlisäverotus

Opinnäytetyön tekijä: Alisa Tuominen

1. Tutkimusaineiston tallennus ja säilytys

Opinnäytetyö on tallennettuna Microsoft OneDriveen, sekä opinnäytetyön kopio tallennetaan säännöllisesti myös tietokoneen paikalliseen kansioon. Kenelläkään muulla ei ole pääsyä aineistoihin henkilökohtaisen tietokoneen ja salasanojen ansiosta.

2. Henkilötietojen ja arkaluonteisten tietojen käsittely

Opinnäytetyössä ei käsitellä henkilötietoja, eikä työ sisällä salassa pidettäviä tietoja.

3. Opinnäytetyön omistajuus

Opinnäytetyössä on vain yksi tekijä, eikä toimeksiantajaa, joten aineiston ja tulokset omistaa vain opinnäytetyön tekijä.

4. Opinnäytetyön jatkokäyttö työn valmistumisen jälkeen.

Tutkimusaineistoa ei jatkokäytetä. Opinnäytetyön tekijä säilyttää aineiston tietoturvallisesti vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymispäivästä, jotta opinnäytetyön tulokset voidaan tarvittaessa varmistaa ja hävittää tämän jälkeen aineiston tietoturvallisesti. Opinnäytetyössä käytettävä aineisto on kokonaan julkista materiaalia eli erityistä tarvetta aineiston hävittämiseen ei ole.

Liite 2. Hevosalan arvonnäveroitus -opas

HEVOSALAN

ARVONLISÄVEROTUS 2024

Tekijä: Alisa Tuominen

Sisällysluettelo

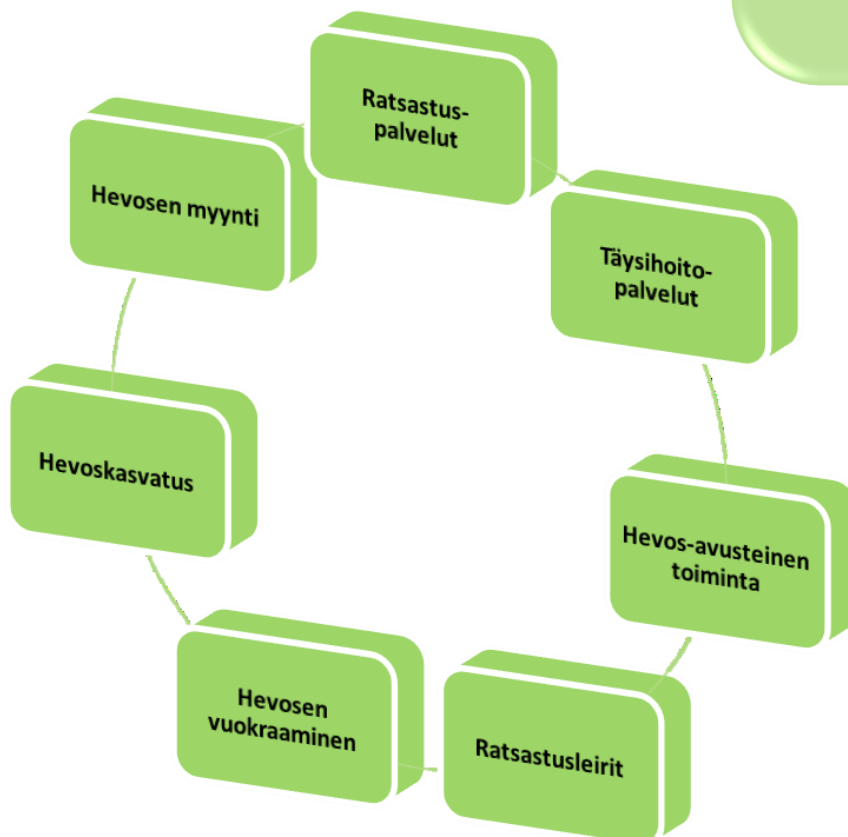
LUKIJALLE	1
HEVOSALA	1
ARVONLISÄVERO	2
ARVONLISÄVEROVELVOLLISUUS	2
ARVONLISÄVEROPROSENTIT]	3
HEVOSALAN ARVONLISÄVEROTUKSEN ERITYISPIIRTEET	4
HARRASTUSLUONTEINEN TOIMINTA	4
KOKONAISPALVELU	5
VÄHENNYKSET	5
TALLIPAIKAN VUOKRAAMINEN	6
HOITOPALVELUT	6
HEVOSEN LÄÄKINTÄ	6
MANEESIN VUOKRAAMINEN	7
TAVARAT	7
RATSASTUSPALVELUIDEN ARVONLISÄVEROTUS	8
OHJATTU RATSASTUS	8
RATSASTUKSEN OPETUS/VALMENNUS	8
HEVOSEN VUOKRAAMINEN	9
HEVOSAVUSTEINEN TOIMINTA	9
RATSASTUSLEIRI	10
MATKATOIMISTOPALVELUIDEN MARGINAALIVEROTUSMENETTELY	10
HEVOSEN MYYNTI	12
MARGINAALIVEROTUSMENETTELY HEVOSEN MYYNNISSÄ	12
HEVOSALAN ARVONLISÄVEROKANNAT 2024	13

LUKIJALLE

Tämä opas on tehty osana opinnäytetyötä ja se löytyy liitteenä opinnäytetyöstä Hevosalan arvonlisäverotus. Oppaaseen on koottu tärkeimmät asiat hevosalan arvonlisäverotuksesta. Oppaan tarkoituksena on toimia helpottavana työkaluna yrittäjälle.

HEVOSALA

Hevosala vaikuttaa monipuolisesti yhteiskuntaan, tarjoten elinkeinotoimintaa, työpaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Hevosalan tuomat valtakunnalliset hyödyt eivät jää ainoastaan harrastustoimintaan ja työpaikkoihin, vaan hevosala tuo lisäksi välillisiä aluetalousvaikutuksia hevosten ylläpitokuluilla, kuten rehuilla, kengityksillä, sekä eläinlääkärimaksuilla. Hevosala myös vähentää esimerkiksi liikkumattomuudesta johtuvia kustannuksia.

Oppaassa hevosalan toimialaan luetaan:

- Ratsastuskoulutoiminta
- Tallipaikkoja tarjoavat tallit
- Hevosten myynti
- Hevoskasvatus
- Hevosavusteinen toiminta

Oppaassa ei käsitellä ravi- ja kilpailutoimintaa, eikä ulkomaankauppaa.

Hevosalan avainlukuja

- Hevostalleja on Suomessa noin 16 000.
- Hevosala työllistää Suomessa noin 15 000 henkilöä.
- Hevosala tuottaa 6500 henkilötyövuotta.
- Hevosia on Suomessa noin 72 000.
- Ratsastajia on Suomessa noin 160 000.

Hevosalan yritysten erityispiirteitä ovat usein yksinyrittäjyys, sivutoimisuus ja toiminnan harrastukseen pohjautuminen. Hevosalan useista toiminnan muodoista yleisimmät ovat hevoskasvatus ja ravivalmennus. Vasemmalla olevassa kuvassa kerrotaan oppaassa käsiteltävät teemat.

ARVONLISÄVERO

Suomessa arvonlisäveroa maksetaan lähes kaikesta liiketoimintana tapahtuvasta tavaran ja palvelun myynnistä, tavaran maahantuonnista, sekä yhteisöhankeista.

Kuluttaja maksaa arvonlisäveron, kun yritys ensin lisää arvonlisäveron myytävien tuotteidensa tai palveluidensa hintoihin ja myöhemmin tilittää verot valtiolle. Vuonna 2023 arvonlisävero toi Suomelle 21 275 miljoonan euron tuotot.

ARVONLISÄVEROVELVOLLISUUS

Arvonlisäverovelvollisuus syntyy, kun yritys myy tavaroita tai palveluita liiketoiminnan puitteissa. Tämä velvollisuus ei ainoastaan luo vastuuta veron maksamisesta, vaan antaa myös oikeuden vähentää liiketoiminnan tarpeisiin hankittujen ostojen sisältämän arvonlisäveron.

Mikäli yrityksen liiketoiminta on niin pientä, ettei se ylitä 15 000 euron rajaa 12 kuukauden aikana, ei sen tarvitse rekisteröityä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Jos liikevaihto ylittää tämän summan, rekisteröityminen on pakollista. Yritys voi myös halutessaan liittyä rekisteriin vapaaehtoisesti, vaikka sen liikevaihto olisi alle määritellyn rajan. Vapaaehtoinen arvonlisäverorekisteriin liittyminen mahdollistaa arvonlisäverotuksen vähennysoikeudet.

Tavara on aineellinen esine

arvonlisäverotuksessa. Palveluja ovat muut hyödykkeet tavaroita lukuun ottamatta.

Irtainten esineiden lisäksi aineellisia esineitä ovat:

- kiinteistöt
- sähkö
- kaasu
- lämpö ja jäähditysenergia

Alarajahuojennus

on verohelpotus arvonlisäverovelvollisille, joiden 12 kuukauden tilikauden liikevaihto on alle 30 000 euroa. Kun yrityksen liikevaihto on enintään 15 000 euroa, yritys saa huojennukseen oikeuttavan arvonlisäveron kokonaan takaisin. Jos liikevaihto on yli 15 000 euroa, mutta alle 30 000 euroa, yritys saa osan arvonlisäverosta takaisin.

ARVONLISÄVEROPROSENTIT

Suomessa käytössä olevat arvonlisäveroprosentit ovat yleinen 24 % ja alennetut 14 % ja 10 %. Lisäksi eräisiin palveluihin ja tavaroihin voidaan soveltaa nollaverokantaa. Alla olevassa kuvassa on eriteltynä eri palveluiden ja tavaroiden arvonlisäverokannat.

Yleinen verokanta, useampien tuotteiden ja palveluiden verokanta

24 %

- Elintarvikkeet
- Rehut
- Ravintola- ja ateriapalvelut

14 %

- Lääkkeet
- Liikuntapalvelut
- Kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien pääsymaksut
- Majoituspalvelut
- Kirjat, sanoma- ja aikakauslehdet
- henkilökuljetukset
- tv- ja yleisradiotoiminnan korvaukset

10 %

- Terveys- ja sosiaalihuolto
- Rahoitus- ja vakuutuspalvelut
- Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti ja vuokraaminen
- Eräät muut tavarat ja palvelut esim. arpajaiset

0 %

HEVOSALAN ARVONLISÄVEROTUKSEN ERITYISPIIRTEET

HARRASTUSLUONTEINEN TOIMINTA

Hevostoiminta voi olla harrastustoimintaa tai liiketoimintaa. Toiminnassa täytyy arvioida, käytetäänkö hevosia harrastustoiminnassa vai tulonsaantitarkoituksessa. Arviointiin voidaan hyödyntää seuraavia asioita:

- Kuinka suuri on asiakaskunta? Onko toiminta pienimuotoista tai satunnaista?
- Mikä on saatujen tulojen määrä? Entä liikevaihto?
- Onko toiminta ollut tappiollista?
- Missä toiminnassa hevosia käytetään? Missä toiminnassa vastaava toiminta yleensä on liiketoimintaa?
- Onko arvonlisäverovelvollisen liiketoiminnan harjoittamisesta tehty konkreettinen selvitys?
- Miten rahoittaminen on järjestetty?
- Onko yrityksellä hevostoimintaan liittyvää henkilökuntaa?
- Onko toiminta jatkuvaluontoista ja ulospäinsuuntautuvaa?
- Miten markkinointi on järjestetty?

Pitkäaikaista tappiollista toimintaa katsotaan yleensä harrastustoiminnaksi ja melko laajaakin toimintaa voidaan pitää harrastustoimintana, jos ansiotarkoitusta ei ole havaittavissa vuosien jälkeen. Arvioinnissa on hyvä huomioida, että hevosalalla ensimmäisten vuosien tappiollisuus ei voi olla ainoa ratkaiseva tekijä, kun huomioon otetaan alan erityisluonne ja pitkäjänteisyys. Verohallinto voi vaatia näyttöä toiminnan harjoittamisesta liiketoiminnan muodossa, jolloin yrittäjän on kyettävä osoittamaan toimintansa luonne ja laajuus esimerkiksi rahoittajalle tehdyn selvityksen avulla.

Esimerkki

Ilman kasvatustoimintaa tapahtuva pienimuotoinen hevostenpito on harrastustoimintaa (1 tai 2 hevosta)

Harrastustoiminnan yleisenä erityispiirteenä on, että menoja on enemmän kuin tuloja eli toiminta on tappiollista.

KOKONAISPALVELU

Yleensä katsotaan, että jokainen palvelu on itsenäinen suoritus, mutta hevosalalla myydään myös kokonaispalveluita, joista on kyse, kun kaksi tai useampi palvelu liittyvät toisiinsa niin läheisesti, että olisi teennäistä kohdella niitä eri palveluina. Kokonaispalvelun myynnissä sovelletaan vain yhtä verokantaa, vaikka palveluun voi kuulua eri verokantojen alaisia palveluita, joihin erillisinä suorituksina sovellettaisiin eri verokantoja.

VÄHENNYKSET

Arvonlisäverolliseen toimintaan sisältyy oikeus vähentää toimintaan suoraan ja välittömästi liittyvät kulut. Tuote tai palvelu tulee olla ostettu arvonlisäverollista liiketoimintaa varten.

Tuotteesta tai palvelusta voidaan tehdä myös osittainen vähennys, jos sitä käytetään muussakin, kuin arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa ja jos vähennysoikeutta ei muuten rajoiteta.

Hevosen myynti- tai jalostusarvon nostamiseksi hevosta voidaan kilpailuttaa. Yrityksen tulee näyttää esimerkiksi toteutuneen arvon nousun avulla, että hevoset on tarkoitettu myyntiin ja kilpailuttaminen kasvattaa hevosten siitos- tai jalostusarvoa. Yrittäjä voi vähentää arvonlisäveron täysimääräisesti niistä hankinnoista, jotka ovat suoraan yhteydessä hevosten kilpailuttamiseen, jos yrittäjällä on tarpeeksi näyttöä, että hevoset on tarkoitettu myytäväksi tai ne ovat osa liiketoimintaa siitos- ja jalostustoiminnan kautta.

Esimerkki kokonaispalvelusta

- täysihoitopalvelu &
- maneesin käyttöoikeus &
- erikois- tai vitamiinirehut

Arvonlisäveron vähennystä ei voida tehdä, kun hankinta koskee:

- ALV- velvollisen tai henkilökunnan asuntoa tai muuta tilaa ja siihen liittyviä asioita
- Asunnon ja työpaikan välisiä matkoja edustustarkoitukseen hankittuja tavaroita ja palveluja
- henkilöautoja ja eräitä muita kuljetusvälineitä ja niihin liittyviä asioita

Vähennysoikeutta ei ole, jos hankinnat palvelevat enemmän yrittäjän yksityistä harrastus- tai kilpailutoimintaa. Jos yrittäjällä on oma henkilökohtaista kilpailutoimintaa arvonlisäverollisen hevostoiminnan lisäksi, voi vähennysoikeus olla osittainen.

Yleiskuluja ovat kulut, jotka muodostuvat hankinnoista, jotka liittyvät koko liiketoimintaan, eli vähennykseen oikeuttavaan ja oikeuttamattomaan toimintaan. (esimerkiksi kirjanpitokulut)
Arvonlisäverovelvollinen yrittäjä saa vähentää yleiskulut kokonaisuudessaan.

TALLIPAIKAN VUOKRAAMINEN

Tallipaikan vuokraaminen on pääsääntöisesti arvonlisäverotonta kiinteistön vuokraamista.

Arvonlisäverovelvolliseksi tallipaikkojen vuokraajaksi voidaan hakeutua, mutta edellytyksenä on, että kiinteistöä käytetään jatkuvasti vähennykseen oikeuttavaan toimintaan. Tallipaikkoja yksityishenkilöille vuokraava ei siis voi hakeutua verovelvolliseksi.

Sähkö, kaasu, lämpö, vesi jne. ovat arvonlisäverottomia, kun

Tallipaikan luovutukseen tilapäisesti esimerkiksi kilpailuiden yhteydessä, sovelletaan **24 % verokantaa**, kuten muiden näyttely, - urheilu tai vastaavan tilan käyttöoikeuden tilapäisen käyttöoikeuden luovuttamisessa.

HOITOPALVELUT

Hevosen tallipaikkaan sisältyy usein erilaisia palveluita ja tavaroita kuten

- rehut
- ruokinta
- karsinan siivous
- sähkö ja vesi

Arvonlisäverollisen tallipaikan vuokraukseen sisältyessä muita palveluita ja tavaroita on kyse kokonaispalvelusta ja tilanteessa käytetään

24 % verokantaa. Palvelu on kokonaispalvelua, vaikka palvelut laskutettaisiin tai merkitään laskuun eri erinä.

Kokonaispalveluun sisältyy myös mahdollisesti sovitut

- maneesin, kentän tai vastaavan käyttöoikeus.
- erikois- ja vitamiinirehut

HEVOSEN LÄÄKINTÄ

Hevosen hoidon yhteydessä annettavat lääkkeet, kuten madotuslääkkeet eivät kuulu kokonaispalveluun. Lisäksi eläinlääkäripalvelun yhteydessä annettavat lääkkeet ovat erillinen palvelu. Lääkkeiden antamiseen sovelletaan **10 % verokantaa**.

MANEESIN VUOKRAAMINEN

Arvonlisäverolain mukaisesti maneesia pidetään urheilutilana. Maneesin tilapäisluonteiseen luovuttamiseen sovelletaan **10 % verokannan** mukaan.

Kun maneesia vuokrataan muuhun kuin liikunnan harjoittamiseen sovelletaan **lähtökohtaisesti verokantaa 24 %**. Jos maneesissa pidetään tilaisuutta mihin yleisölle on pääsy, saadaan pääsymaksuihin soveltaa **10 % verokantaa**.

Huom! Maneesin vuokraaminen esimerkiksi koira -agilityä varten, ei ole liikunnan harjoittamiseen tarkoitettua palvelua, jolloin tilanteessa sovelletaan **24 % verokantaa**.

TAVARAT

Alla olevassa taulukossa on eriteltynä tarkemmin esimerkkinä muutamia hevosalan palveluita/tavaroita. Muihin kuin arvonlisäverolaissa alempiin verokantoihin eriteltyihin palveluihin sovelletaan yleistä verokantaa **24 %**. Palvelut/tavarat on katsottu kuuluvan 24 % verokannan alaisiksi, sillä perusteella, että niitä ei ole erikseen eritelty alemman verokannan alaisiksi.

Poikkeukset

Lääkintä/lääkkeet **10 %** (eläinlääkäri)

Rehut **14 %** (eläinlääkäri)

palvelu/ tavara	verokanta
kuivikkeet	24 %
varusteet	24 %
kengitys	24 %
kuntoutus- ja hyvinvointipalvelut hevoselle	24 %
hevoskuljetukset	24 %
eläinlääkäripalvelut	24 %

RATSASTUSPALVELUIDEN ARVONLISÄVEROTUS

OHJATTU RATSASTUS

Ohjattua ratsastusta on liikunnan mahdollistava palvelu ja siihen sovelletaan **10 % verokantaa**. Ratsastus on laji, joka vaatii usein valvontaa ja ohjausta. Pelkästään liikunnan harrastamisen valvonta tai lajiin välttämättömästi tai tavanomaisesti liittyvien perusteiden opastus ja ohjaus ei muuta ohjattua liikuntaa liikunnan opetuksi. Ohjattu liikunta keskittyy liikkumisen mahdollistamiseen, ei niinkään taitojen opettamiseen tai tehtävien teknisesti oikeaan suorittamiseen

Tallin pihapiirissä tai lähialueella tapahtuviin talutusratsastustunteihin sovelletaan **10 % verokantaa**.

Normaaliin maastoratsastukseen tai -vaellukseen ilman ajanviete- tai elämyspalveluita sovelletaan **10 % verokantaa**.

Ratsastuspalvelun verokannan määrittelyssä keskitytään ainoastaan palvelun luonteeseen, ei sen nimeen, nimityksiin (esim. ratsastuskoulu) tai tarjoajan pätevyyteen.

RATSASTUKSEN OPETUS/VALMENNUS

Ratsastus katsotaan ratsastuksen opetuksi tai valmennukseksi, kun palvelu on lajiteknisempää opetusta. Ratsastuksen opettamisessa ei ole enää kyse tavanomaisesta tai lajiin tyypillisesti liittyvästä ohjauksesta ja valvonnasta. Ratsastuksen opetuspalvelu on tässä tilanteessa kokonaan yleisen **verokannan 24 %** alaista.

Palvelukokonaisuuden muodostavat valmennuksen yhteyteen sisältyvät hevosen majoitukset, hoito tai rehut ja ruokinta, jolloin palveluun sovelletaan **24 % verokantaa**. Palvelu on kokonaispalvelua, vaikka erät laskutetaan tai hinnoitellaan erikseen.

Huvi- tai ajanvietepalveluksi katsotaan talutusratsastusta esim. kauppakeskuksen pihalla maksua vastaan. Tällöin palveluun sovelletaan **24 % verokantaa**

Esimerkkinä

esteratsastuspainotteisia tunteja ja yksittäiselle asiakkaalle räätälöityjä tunteja voidaan pitää lajiteknisinä opetuksena.

Rajanvedossa liikunnan ohjauksen ja opetuksen välillä huomioidaan liikunnan sisältö, olosuhteet, sekä myytävään palveluun sisältyvän opetuksen tai ohjauksen määrä sekä laatu ja sen merkitys ostajalle.

HEVOSEN VUOKRAAMINEN

Hevosen vuokraaminen rinnastetaan urheiluväliseen vuokraukseen, jolloin asiakas saa määräajaksi oikeuden käyttää hevosta. Hevosen vuokraamiseen sovelletaan **24 % verokantaa**. Vuokraamista voi olla myös leasing - palvelu.

Itsenäinen ratsastaminen voi olla liikunnan mahdollistavaa palvelua, jolloin sovelletaan **verokantaa 10 %**.

Kun yrittäjä tarjoaa hevosta itsenäiseen ratsastamiseen yrittäjän tiloissa, kyse on alennetun, eli **10 prosentin verokannan** alaisesta liikunnan mahdollistavasta palvelusta.

HEVOSAVUSTEINEN TOIMINTA

Ratsastusterapia tai sosiaalipedagoginen hevostoiminta voidaan tietyin edellytyksin katsoa arvonlisäverottomaksi terveys- tai sairaanhoitopalveluksi.

Edellytykset

- asiakas saapuu hoitoon lääkärin antaman, lääketieteellisiin syihin perustuvan määräyksen tai lähetteen perusteella.
- pätevyys hoidon antamiseen lääketieteellisesti asianmukaisella tavalla terveydenhuollon ammattihenkilön peruskoulutuksen ja täydennyskoulutuksen avulla

Lähtökohtaisesti sosiaalipedagoginen hevostoiminta ei ole arvonlisäverotonta sosiaalihuoltoa, mutta toiminta on arvonlisäverotonta, kun palvelu myydään arvonlisäverottoman sosiaalihuoltopalvelukokonaisuuden osana.

Ratsastusterapia tai sosiaalipedagoginen hevostoiminta ei ole osa terveydenhuollon ammattihenkilön peruskoulutusta.

Jos palvelu ei täytä arvonlisäverottomuuden edellytyksiä palvelun myynnistä suoritetaan arvonlisävero. Palvelun myyntiin sovelletaan verokantaa tilanteen mukaan ohjatun ratsastuksen tai ratsastuksen opetuksen mukaisesti.

RATSASTUSLEIRI

Ratsastusleirin ratsastuksen osuuden verokohtelu määräytyy sen mukaan, onko ratsastus suurimmaksi osaksi liikunnan harrastamista (ohjattu ratsastus) vai ratsastuksen opetusta.

Leirin ratsastuksen osuuden verokanta on joko ohjatun ratsastuksen **10 %** tai ratsastuksen opetuksen **24 % verokanta**.

Majoitus leirin yhteydessä on erillinen palvelu, jolloin leirin sovelletaan **10 % verokantaa**. Ruokailun osuuteen sovelletaan **14 % verokantaa**.

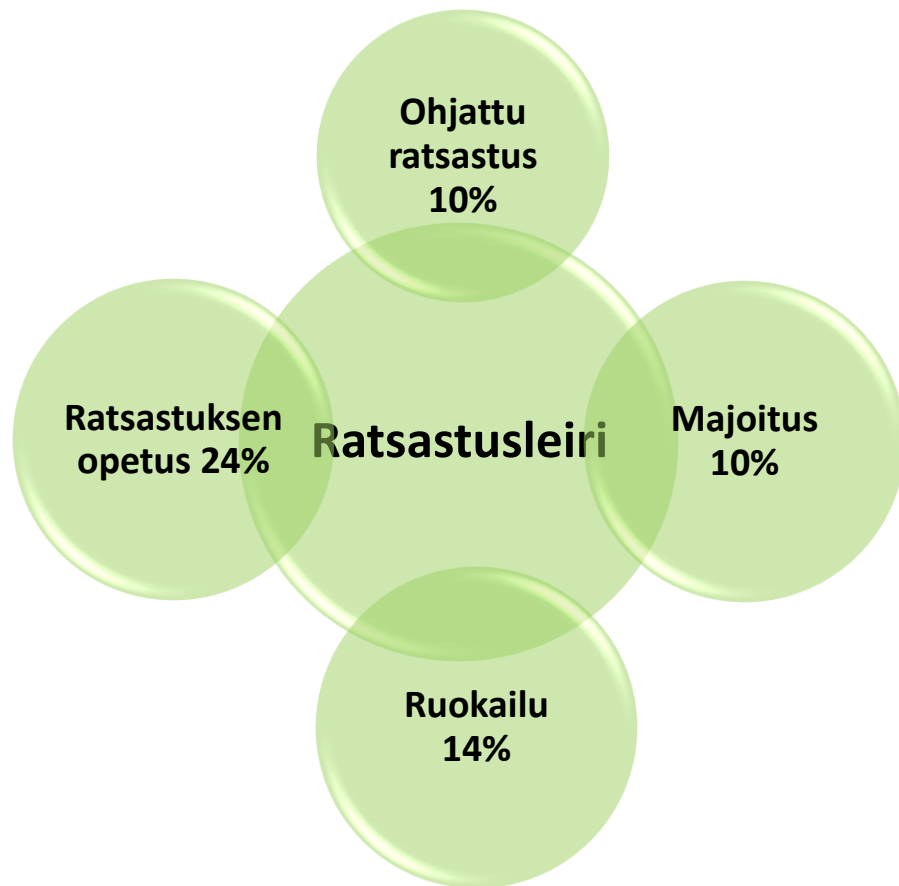
Leirin järjestäjällä voi tulla eteen tilanne, jossa täytyy käyttää matkatoimistopalveluiden marginaaliverotusmenettelyä. Menettelystä on kerrottu seuraavassa luvussa ja esimerkissä.

MATKATOIMISTOPALVELUIDEN MARGINAALIVEROTUSMENETTELY

Menettelyä käytetään, kun leirin järjestäjä myy omien palveluidensa ohessa omista nimissään toiselta yrittäjältä ostamansa palvelun, joka kohdistuu suoraan leiriläiselle.

Marginaaliverotusmenettelyssä veron määrä lasketaan tavaran myyntihinnan ja ostohinnan (sis. alv) erotuksesta eli voittomarginaalista.

Marginaaliverotusmenettelyn käytölle on tietyt edellytykset.

Huom!

Marginaaliverotusmenettelyn käyttäminen on tässä tilanteessa pakollista, jos edellytykset täyttyvät

Myyjää koskevat edellytykset ovat:

- Myyjä on arvonlisäverolain mukainen matkanjärjestäjä
- Myyjä myy ostamansa palvelut omissa nimissään

Palvelun edellytyksinä ovat:

- Palvelu ostetaan edelleenmyyntiin elinkeinonharjoittajan asemassa olevalta myyjältä Suomesta tai toisesta EU-maasta.
- Palvelun tulee olla välittömästi asiakkaan hyväksi ostettu matkan järjestämiseen liittyvä palvelu.

Esimerkki

Yrittäjä järjestää ratsastusleirin kesäalomalla. Leiri on yleisleiri ja leirin tavoitteena on saada lapset liikkumaan. Leiriläisten ratsastusmaksujen osalta hän saa soveltaa 10 % verokantaa, koska kyseessä on liikunnan mahdollistava palvelu. Yrittäjä valmistaa ja hankkii itse ruokailua varten ruuat. Leirimaksujen ruokailun osuuteen hän saa soveltaa 14 % verokantaa. Yrittäjällä ei ole itse tiloja, jossa majoittaa leiriläiset, mutta naapurin yrittäjällä olisi mökkejä majoitustilaksi. Yrittäjä ostaa leiriä varten naapurin elinkeinonharjoittajalta majoitukset hintaan **1000 €**, jolloin hänen tulee käyttää marginaaliverotusmenettelyä. Leirin järjestäjä myy palvelut eteenpäin hintaan **1400 €**/leiri.

Voittomarginaali on $1400 \text{ €} - 1000 \text{ €} = 400 \text{ €}$.

Veron peruste on voittomarginaali ilman arvonlisäveroa $400 - (400 \text{ €} \times 24/124) = 400 \text{ €} - 77,42 = 322,58 \text{ €}$ eli suoritettava arvonlisävero $322,58 \text{ €} \times 24\% = 77,42 \text{ €}$

HEVOSEN MYYNTI

Hevosia voidaan myydä sekä liiketoiminnan, että harrastustoiminnan osana. Hevosen myynnissä sovelletaan arvonlisäverolain yleisiä tavarain myyntiä koskevia säädöksiä. Arvonlisäverodirektiivin mukaisesti hevoset ovat tavaroita.

Hevosta myydessä Suomessa sovelletaan **24 prosentin verokantaa**, jos hevonen myydään osana liiketoimintaa.

MARGINAALIVEROTUSMENETTELY HEVOSEN MYYNNISSÄ

Arvonlisäveron vähennyskelpoisuus edellyttää hankintojen tapahtuvan verollisesti toiselta arvonlisäverovelvolliselta. Jos osto tehdään kuluttajalta, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, voidaan soveltaa käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusta.

Arvonlisäverotuksen näkökulmasta elävät eläimet luokitellaan tavaroiksi, mikä mahdollistaa käytettyjen tavaroiden marginaaliverotusmenettelyn käytön hevosen myynnissä. Menettelyssä vero lasketaan myyntihinnan ja ostohinnan erotuksesta eli voittomarginaalista.

Jos hevosta on käytetty yrittäjän omassa liiketoiminnassa, ei voida lähtökohtaisesti soveltaa käytetyn tavarain marginaaliverotusmenettelyä. Verovelvollisella tulee lisäksi olla näyttöä siitä, että hevoset on ostettu myytäväksi ja hevoset ovat julkisesti myynnissä.

Hevosen myynti on arvonlisäverotonta, jos myynti ei tapahdu liiketoiminnan muodossa

MUISTUTUS

Marginaaliverotusta sovelletaan seuraavissa tilanteissa:

- Kaupan kohteena on käytetty tavara, eli tässä tilanteessa hevonen
- Hevosen myyjä on verovelvollinen jälleenmyyjä
- Hevosen ostohinta on ollut veroton
- Hevonen on ostettu verollista edelleen myyntiä varten

ESIMERKKI

yrittäjä ostaa yksityishenkilöltä hevosen 8000 eurolla. Yrittäjä jälleenmyy hevosen 9500 eurolla. (myyntihinta- ostohinta = voittomarginaali)

Hevosen myyntihinta on 9500 euroa. Hevosen ostohinta on 8000 euroa. Voittomarginaali on 1500 euroa.

Veron peruste on $(1500 - (1500 \times 24/124)) = 1209,68 \text{ €}$ eli maksettavaa arvonlisäveroa $1209,68 \text{ €} \times 24 \% = 290,32 \text{ €}$

HEVOSALAN ARVONLISÄVEROKANNAT 2024

Palvelu	Verokanta
Ohjattu ratsastus	10 %
Ratsastuksen opetus/valmennus	24 %
Yksityistunti lajiteknisellä opetuksella	Lähtökohtaisesti 24 %
Maastoratsastus	10 %
Ajanvietteellinen/elämyksellinen ratsastusretki	24 %
Talutusratsastustunti	10 %
Talutusratsastus huvi- tai ajanvietepalveluna	24 %
Ratsastusleiri, valmennus/opetus	ruokailu 14 %, majoitus 10 %, ratsastus 24 %
Ratsastusleiri, ohjattu ratsastus	ruokailu 14 %, majoitus 10 %, ratsastus 10 %
Hevosen vuokraaminen (sis. leasing)	24 %
Itsenäinen ratsastaminen yrittäjän tiloissa	10 %
Hevosen tallipaikka (sis. hoito jne.)	arvonlisäverotonta (alv -velvolliseksi voi hakeutua, jos edellytykset täyttyvät, silloin 24 %)
Tallipaikan tilapäinen luovuttaminen	24 %
Lääkkeiden anto hevoselle hoidon yhteydessä	10 %
Maneesin vuokraus liikunnan harjoittamiseen	10 %
Pääsyliput maneesin tai vastaavan tilan tilaisuuksiin	10 %
Maneesin vuokraus muuhun kuin liikunnan harjoittamiseen. Esimerkiksi agility.	24 %
Ratsastusterapia	24 %, lääketieteellisin syin voi olla 0 %
Sosiaalipedagoginen hevostoiminta	24 %, lääketieteellisin syin voi olla 0 %
Hevosen myynti	liiketoiminnan muodossa 24 %, muutoin arvonlisäverotonta

Lähteet:

Opinnäytetyö: Hevosalan arvonlisäverotus -opas hevosyrittäjälle (Alisa Tuominen 2024)

Opinnäytetyössä on hyödynnetty lähteinä lähinnä Verohallintoa ja Arvonlisäverolakia. Lisää tietoa löydät alla olevien linkkien lisäksi opinnäytetyöstä löytyvistä lähteistä.

Lue lisää:

[Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501](#)

[Ohje arvonlisäverotuksesta hevosalalla](#)

[Liikuntapalveluiden arvonlisäverokanta](#)

[Harrastusluonteinen toiminta](#)

[Millainen toiminta on arvonlisäverotonta?](#)

Kuvien lähteet 25.4.2024

Kansilehti [Kuva 1](#)

S. 2 Pixabay [Kuva 2](#)

S.4 Pixabay [Kuva 3](#)

S.5 Pixabay [Kuva 4](#)

S.6 Pixabay [Kuva 5](#)

s.8 Pixabay [Kuva 6](#)

S.9 Pixabay [Kuva 7](#)

S.11 Pixabay [Kuva 8](#)

s. 12 Pixabay [Kuva 9](#)